
This item was submitted to [Loughborough's Research Repository](#) by the author.
Items in Figshare are protected by copyright, with all rights reserved, unless otherwise indicated.

4TA14_mp3_Our Story_Oral Histories of Women from Turkey

PLEASE CITE THE PUBLISHED VERSION

LICENCE

CC BY-NC-ND 4.0

REPOSITORY RECORD

Akbal Süalp, Zeynep Tül. 2020. "4ta14_mp3_our Story_oral Histories of Women from Turkey". Loughborough University. <https://doi.org/10.17028/rd.lboro.12576542.v1>.

Sohbet edeceğiz.

İnsan neresinden başlar ki? Bilerek de düşünmedim. 8 Aralık 1986 yılında, soğuk bir Ankara kışında dünyaya gelmişim. Yani işte, annem babam Giresun'da tanışıp, Giresun'dan Ankara'ya gelmişler ve 20'li yaşlarından itibaren Ankara'da yaşamaya başlamışlar. Ben de onların ikinci çocuğu olarak dünyaya geliyorum. İşte bir öğretmen hanımın kızı, İç İşleri Bakanlığı'nda müfettiş olan, baş kontrolü olan, onlar biraz farklılaşıyor çünkü bir noktadan sonra, bir bürokratin da kızıyım. İşte, ağabeyim var, benden dört buçuk yaş kadar büyük. İşte doğduğumda, doğduğum evi hatırlamıyorum. Öyle başlayayım. İki yaşına kadar falan orada yaşamışız, yani ben iki yaşına kadar, onlar uzunca yaşamışlar, daha sonra lojmana çıkmışız Ankara'nın işte Bahçelievler, Emek arası Bahçelievler, Balgat arasında “****” sitesinde. Bu site benim hayatımda daha sonra hani, her zaman önemli bir yeri olacak anılarımda, büyümemde, iyi kötü benim var olmamda. İşte iki yaşında, aşağı yukarı iki yaşında oraya gitmişiz ve hep aynı evde yaşadım ben ondan sonraki hayatımda, ta ki babamı kaybedene kadar, babam kaybedince o evi kapatacağız sene 2007'ye geldiğinde. Dolayısıyla, yani, çocukluğuma dair az anısı olan bir insanım, bunun sebebi de yani sebebini tabii ki bilmiyorum ama, tahminimce yani, iyi kötü anıları ayıklarken, iyiyi tutup kötüyü ayıklamayı beceremediğimizden böyle gene az anı biriktirmeyi tercih etmek olabilir belki. Yani, aslında aileme dair mutlu bir insanım yani o açıdan, yani ailemi seviyorum, aileme dair hani, "ya kötü anılar yaşadım, lanet olsun" gibi değil, **hani beni var eden anılardı hepsi** ve hep sebeplerini de anladığım, sebeplerini anlamaya çalıştığım, anladığımı sandığım haller, anılar, kötülükler aslında. Ama varlar sonuçta onlar da bir şekilde beni var ettiler.

Yani iki yaşından sonra geldik siteye şimdi, evet devam edeyim, ben kronolojik gideyim. Daha biraz, yani şey alıyorum o zaman, daha geniş alayım. İlkokul zamanlarında mesela anılarım, aklıma gelen anılardan, yani o çocukluk anılarında şeyler var tabii, işte nasıl bir aileydik öyle diyeyim, hani geceleri, sabaha karşı oyunlar oynayan, mutfak sürekli çalışan, uyuma saatleri olmayan, herkesin sohbet...konuşabildiği, söz hakkı olduğu bir aileydik, aslında. İşte, tırnak içinde, işte dönemin demokrat entelektüel bir babası, işte solcu. Babam daha solcu, bir ciddi solda, düşünsel anlamda da yani gençken fiziken de, daha sonra düşünsel anlamda da emeği olan biri, annem de öyle sevecen ve demokrat bir kadın olarak yetiştirildik sonuçta. Ama evde yüksek derecede şiddet vardı. Ben bizzat şiddete çok uğramadım, yani tokat atılmıştır, şu bu çok önemli değil açıkçası bence hani. Ama hani annemin uğradığı şiddet, ağabeyimin buna tanıklığı, abimin karakterinin çok başka şekilde şekillenmesine, tabii, neden oluyor. Tabii, iki erkek arasındaki, babam ve abim arasındaki çatışma sebebiyle de abimin uğradığı şiddet hikayeleri de var ama tabii yani, yine psikolojik şiddet daha çok, ama anneminki çok ciddi şekilde bir, fiziksel şiddet hikayeleri de var,

bizim de gözümüzün önünde gerçekleşen. Ama işte, hani, buna daha sonra girerim belki, isterseniz. İlkokula ya, bakıcı, bakıcı konusunda sorunlar yaşamış bir çocukmuşum ben, ağabeyim kadar şanslı olmamışım. Tabii annem de babam da çalışıyor. Babam senenin, özellikle biz büyüyene kadar, yani o meslek hayatının ilk işte, 15 yılında diyeyim, senenin belki sekiz, dokuz ayı yokmuş, işte üç ay gidiyormuş, bir ay geliyormuş, beş ay gidiyormuş, bir hafta geliyormuş ama genelde yokmuş. Tabii işte yani, ülkenin birçok beldesine, artık şehirlerine de bile değil, işte "atla, eşekle bile gittiğimi biliyorum" diyordu. Teftişe giden biri, dolayısıyla birçok şey hani, anneme kalmış o açıdan da. Ama şey de yani, ekonomik anlamda da babam hiçbir zaman anneme "ne harcadın ne yaptın?" demezdi yani, bütün para, yani, babam harçlık alırdı annemden, hani, bütün her şey yönetimi de annemde bir aileydik, **daha anaerkil gibi gözükten bir aileydik aslında, şiddeti hariç kılarsak. Karar alma mekanizması daha çok annemdi.**

Bakıcı konusunda şanssız olmuşum, ağabeyimin böyle tek bakıcısı varmış, bir tane bulmuşlar, bir tane teyze, "****" teyze diye. Benim öyle olmamış, işte bir öğrenci varmış, bayılmış, etmiş yani bu hastalıkları varmış, gitmek zorunda kalmış, bir tane kadın varmış, beni sırtına bağlayıp gizlice madımak toplamaya gidiyormuş apartmanın çevresinde, işte bir tane başka biri varmış falan. Böyle bir hikayeler olunca ben dört, beş yaşında artık annemin, o zaman daha gecekondular mahallesi bir yerde çalışıyor, gecekondular mahallesi olan bir yerde, gecekondular arasında bir teyzeye götürülüyorum. Dolayısıyla sabahın dördü, yani sabahın köründe dört, beş yaşında, karakışında, şey görüntüleri var gözümün önünde, annemin montunun içine, böyle bacağında saklanmışım ve otobüs bekliyoruz o Ankara soğuşunda, görüntüleri var gözümün önünde. Beni annem bırakırdı, işte akşam vakti de okul vakti de alırdı. Yani, şey, daha doğrusu teyze beni okula bırakırmış. Şimdi, "****" ile son zamanlarda tekrar görüşüyoruz da annem tekrar inmezmiş mahalleye, "****" teyze beni bırakırmış. İki sene kadar falan sanırım, orada "****" teyze ile işte, annemle okula gidip "****" kaldım. Tabii hani yakın olmam falan da annemi rahatlatıyordu herhalde. Yani acil bir şey olsa, hemen işte iki sokak aşağıdaydım. Daha sonra tabii bu sebeple de okula biraz, anasınıfına erken başlıyorum zaten Aralık doğumluyum. İlkokula da erken başlıyorum böyle bir üç-beş ay hani, bir sonraki senede başlayacakken, bir önceki sene başlıyorum hani, falan gibi. İlk üç seneyi orada okuyorum, annemin o gecekondular mahallesindeki okulda okuyorum, bir sürü hatıram var, beni etkileyen. Tabii daha yokluk içinde insanlar, annemin öğretmenler gününde gelen işte selpak peçete hediyeleri, işte, işte şey, Müjde kadın çorabı, ya da annemin, ben yaşıyım tabii büyüdükçe birinci sınıfın kağıtlarını falan okuyorsun şey, ikinci üçüncü sınıfların. Hani böyle annemin öğretmenliğin ve farklı sınıflardan insanlarla ilişkisi bana çok şey katmıştır yani, farklı, farklı sınıflardaki neredeyse yaşıttım, ya da işte benden üç beş yaş küçük, bir sürü yaklaşımını, bir sürü hikayesini görmüşümdür. Onun da benim üzerimde büyük bir şeyi var ya, bence hani, katkısı var

diye düşünüyorum. Babamın da aynı şekilde yani, çok farklı insanlarla muhatap olmak, tabii babamın muhatap olduğu daha pis insanlar. Benimki işte, çocuk aklıyla yani o katakulli devlet bürokrasisini o açıdan, annemin işte, çok farklı sosyo-ekonomik düzeyde, çok farklı işte, şiddet gören, annesi babası ayrı, menenjit geçirmiş, işte gözü bozuk olan ama gözünün bozuk olduğunu üç sene boyunca annem anlamadığı sürece anlamayan, ailenin asla anlamadığı falan, bir sürü öğrenci profili ile büyümüş olmak, bir şekilde onların hikayesiyle, beni de zenginleştirmiştir.

Daha sonra biraz daha "****" dediğimiz, bizim eve de daha yakın, biraz daha elit diyeyim, elit işte, nasıl diyeyim, şimdi şeyin, yani, daha şehir içinde ve daha iki üç katlı binaların olduğu eski Ankara Mahallesi'nde bir okula gittim. Dördüncü, beşinci sınıfı orada okudum, bir şekilde öğretmenlerim zaten annemi ya tanıyan ya işte annenin dolaylı, öğretmen arkadaşının, arkadaşının arkadaşı insanlardı. Öğretmenlerim konusunda şanslıydım ama şey derim ama "benim için ilkokul öğretmenlerim şöyle bir katkısı olmuştur, benim için işte şöyle özeldir" falan öyle bir öğretmenim olmadı. Bunda İlkokul boyunca üç öğretmen değiştirmiş olmam olabilir. "****"da bir öğretmenimiz emekli olduğundan hani ben aynı okuldaydım ama değişmişti ve de şeyde olabilir, yani hani, zaten bir öğretmenin katması için, bir, yani annem ve babamdan sonra hani öyle bir işte, "ekstra öğretmen inanılmaz bir şey keşfetti bende" falan gibi bir şey olmamıştı. İlkokul öğretmenlerim o açıdan özel değiller benim için. Bizim dönemin şanslı olduğunu düşündüğüm, biz beşinci sınıftan sonra Anadolu lisesine giriyorduk. Bence bu bir şans, bu iyi bir şey, sistem açısından, bilmiyorum şey, eğitim bilimciler ne diyor, ama yani, üzerinde ilkokul boyunca taşıdığın yaftaları tekrar sorgulayıp, yani, yepyeni bir yere o yaşta gitmek çok önemli, yani 15 yaşında gittiğinde artık bir şeyler çoktan oturmuş oluyor ama 12 yaşında kalkıp bir yere gittiğinde sen bir kendine çeki düzen vermeye, ya da sorgulama şansına sahip oluyorsun bence. Gittiğim okulun da bende, şey, çok katkısı var. Anadolu lisesini kazandım. O dönemin en iyi Anadolu liselerinden biri değildi. Yeni açılmıştı. Bir de şey, göreceli şehir dışında sayılıyordu çünkü Ankara'ya 25 dakika uzaklıkta falandı, yani bizim eve öyleydi en azından. Ama işte Ankara için biraz şehir dışı oluyor. Yine otobüste falan, yani evin önünden otobüs kalkabiliyordu birkaç sene servise bindim. Ama işte o yaşlarda şimdiki dünyayı düşününce ne garip, birkaç sene servise bindim, bir, 14,15 yaşında otobüsle gitmeye başladım ben hani şeye, üniversite işte, liseye. Ki şu an böyle bir şey düşünülemez herhalde, yarım saat otobüs yolculuğu yapıp da gitsin 15 yaşında çocuk. Okulun şansı da şuydu; dediğim gibi ben yani, dönemin bence iyi bir okulu, uzak olduğu için puanları aşırı yüksek değildi ben böyle çok iyi bir puan almış değildim, fena değildi yani Ankara'nın en iyi Anadolu lisesine girmedim ama, kadrosu göreceli gençti, üniversite, lise göreceli işte, küçük, güzel, butik bir liseydi, hocalar çok aydın işte, güzel hocalar vardı hep, yani Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi hocamız dahil, o zaman için, yani ben ilk Konfüçyanizm'i falan ondan

duymuştum, hani din hocasından, ki bugünün Türkiye'sinde mümkün değil herhalde. Ya da işte, yani müzik hocasının kurduğu koroya kimya hocamız da katılmıştı falan. Böyle bizim koromuza pembe çoraplar giyip katılmıştı ve tatlı bir üniversite, şey liseydi. Ortaokul-liseydi. Hem yedi sene boyunca edindiğimiz arkadaşlıklar güzeldi şüphesiz hem de yani, eğitim kalitesi de bence iyiydi, bugün baktığımda hele oldukça iyi olduğunu düşünüyorum. Bir de herkesin birbirini tanıma hali. En büyük şans, tatlılık da üç-dört sene boyunca bizden sonra öğrenci alınmadı. Dolayısıyla biz üç-dört sene, lisenin en, ortaokulu en küçüğü kaldık. Ne zaman ki liseli olacağız, bizle yaşlılar gelecek, çünkü sınavı kalkmış. Dolayısıyla biz o, işte, orta büyüklükte, minnoş şeyin, kurumun maskotu gibi bir hal almıştık. İlk mezunlarını tanıyoruz biz, bizim girdiğimiz sene ilk mezunlarını verdi. Öyle de bir aslında hani en başından sonuna bir tanıklık haline de şeyiz. Özellikle ben, hani işte, biraz tanıyorsunuz, hareketliyimdir, ona buna işte, organize ederim, onu bunu şey yaparım. O yıllarımı hatırlıyorum, bir sürü tiyatro yapıyorduk, müzik yapıyorduk, işte derslerin kaçına giriyorduk, kaçına girmiyorduk belli değil. Yani böyle, ders ders ders ders gibi bir ortamımız olmadı hiç. Yani hem hocalarla sürekli bir paylaşım halinde olma, sürekli bir şeyler üretme halinde olma, bir şeyler organize etme, yani biz "bir şey yapacağız" dediğimizde kimse karşı çıkmıyordu. Sınıfa, işte demlik almıştık, çay makinesi falan almıştık, ortaokul aklıyla çay falan satmıştık yani öyle şeyler yapmışlığımız var (gülüyor). Böyle hallerle geçti, o yüzden ortaokul, lise yıllarımda da bence şanslıydım yani, eğitim hayatımda, yani insan, şans kelimesi de işte, bir yandan eleştiriyorum bazı konularda, işte seni, "seninle tanışmam ne büyük şans" falan diyoruz, aslında biraz insan kendi kendine var ediyor hayattaki, yani çok büyük bir şey olmadığı sürece, kendi çabasıyla var ediyor bazı şeyleri ama en azından fena denk gelmedi eğitim hayatımda, yani hala hocalarımla görüşürüm, hala haberleşiriz.

Şeye gelebilirim, ortaokul yıllarımda, tabii biz de liseye geçerken yine Fen lisesi, Anadolu lisesi sınavına girebiliyorduk tekrar, özellikle fen lisesi sınavına girmemi çok istemişti benim kimya hocam, hala görüşürüm, çok sever beni, ben de onu çok severim. Diğer hoca, yani özellikle kimya, fizik derslerim oldukça iyiydi. Şeyi hatırlıyorum, sabah kalkmıştık, annemle babam kavga mı etmiş, niyeyse ben babamla yatıyorum, annem evde mi yok, annem evde olsa beni kaldırır. Bir şekilde evden gitmiş yine herhalde ki evde yok yani, ben de sınava gireceğim, "gireyim mi, girmeyeyim mi", "girmeyeyim" falan, yani zaten, hani hukukçu olmak var kafamda ama biliyorum fiziğim, kimyam çok iyi ve fen lisesinde okusan iyi bir şey olur aslında. Sonra bir kalkmıştım, babam da "boş ver" falan mı demişti, böyle bir geri yatmış uyumuştum ben o sınava girmemiştim. Üstelik de sınava kimya hocam yazdırmıştı beni yani, hani "gir" diye, sonra ben de arayıp demiştim ki "özür dilerim girmedim". Öyle bir girmemiştim. Yani hiç hatırlamıyorum, yani kimya hocası bu kadar ısrar ederken, anası babası niye "kızım bak kalk, git" demez, bizimkiler de hiç

karışmıyormuş. Kalktım "vazgeçtim ben, girmeyeceğim sınava" dedim, geri yattım, kimse de bana "niye" demedi yani, hani öyle de bir rahatlık, bilmiyorum bana da çok fazla şimdi. Ben olsam, bir yandan övünüyorum ailemin işte fikirlerimize saygı duymasıyla, özgürlükçü halleriyle ama ben olsam 14 yaşında mı oluyoruz, 12,13,14 yaşında, hazır yani, sınava kalkmış, "tamam vazgeçtim, girmeyeceğim" falan demiş birine yani çocuğuma, 14 yaşındaki çocuğuma "gir" derdim herhalde. Karıştırdım yani, o kadar karışmamak da biraz, şu an düşünüyorum bunu, fazlaymış galiba. **Gerçi hani, dediğim gibi aklımda hep hukukçu olmak vardı bir vesileyle, yani işte anı hatırlamıyorum tabii ama çocukken dört, beş yaşındayken "abukat olacağım" dermişim falan diye anlatırlar. Aslında dansöz olmak istiyordum (gülüyor) ve babam da dansöz olmamı çok istiyordu, eş dost insanlar geldiğinde "benim kızım dansöz olmak istiyor" derdi,** ben de oynardım böyle, yani (gülüyor). Bir çalgı-çengi muhabbetinde sürekli göbek atardım, babam da bundan mutlu olurdu mesela. "Kızım büyüyünce ne olmak istiyorsun?" derdi, "dansöz olacağım" derdim, böyle, gülerdi herkes ve eğlenirlerdi ve ben göbek atmaya başlardım falan gibi, böyle (gülüyor). Nasıl avukat oldum bilmiyorum, ortada o çizgi ne oldu, **içimdeki dansöz ve avukatı hâlâ taşıyorum bence,** öyle de bir şey var, hayatımda, o değişmedi yani o dansözlüğün verdiği şey, kıpırtılı ve nasıl söyleyebilirim, yani bu, biraz daha dağılmış şeyle, avukatlığın verdiği o şey.

Sonuçta, artık lisenin biteceği zamanlara geldiğimizde, yani biraz aileden de bahset-, benim yani, baya önemli sonuçta, aileden de o süreçte bahsetmek lazım belki. Yani ağabeyim bir şeyler olsun diye çok çabalamış bir aileyiz. İşte ve zeki ve yetenekli bir adamdır da aslında. Yani spora yazsan başarılı oluyor, resim kursuna yazsan başarılı oluyor. Başarılı oluyor ama bırakıyor, gitmiyor, işte biraz isyan, biraz babaya tepki, biraz anneye tepki, bir şekilde olmadı ağabeyimden. Bende öyle olmadı, beni oraya işte "kızın da resmi iyi", "kızın da müziği iyi" falan diye oraya buraya, öyle bir göndermediler, ben kendiliğinden bir yol aldım.

Sonuçta da işte, yine biraz daha geriden alırsam, yani birkaç döneme ayrılıyor bence bizim ailedeki sorunlar. İşte ilk başta babamın yani ilk evlilikleri ve ağabeyimin işte, ilk çocukluk zamanına denk gelen şiddet, yani yoğun şiddet ve agresiflik ve sinirlerine hâkim olmama hali. Böyle diyorum ama çevresinde çok sevilen, çocukları çok seven, çok güler yüzlü, çok demokrat gözüken bir adam bir yanıyla. Ama işte, dolunay olunca falan, kurt adama dönüyordu diyeyim yani. İşte bir yandan da ama böyle şiddet olay, yani, yani kan-revan ortalık, her şey kırılmış falan. Böyle bu olaylardan sonra nasıl oluyordu, ne oluyordu bilmiyorum. Aradan zaman geçiyor işte, ben anneme peçete yetiştiremiyorum, ağlıyor o oradan şöyle böyle bir şeyler. Arası yok. Sonra bir şekilde sabaha karşı bir araya geliniyor ailecek, işte "kim hatalıydı konuşalım", işte ben daha üç, beş yaşındayım

yani anlatıyorum, "bence sen şöyle yaptın", "bence sen böyle yaptın". Ne anlıyorsam. Yani, hani, işte "bir daha olmaması için şunu yapalım, bunu yapalım" konuşuluyor, ne kadar demokratız yani ortalıkta kanlar var. "Hadi o zaman temizlik yapalım", annemin kanlarını temizliyorum, böyle bir saçmalık bir yanıyla. Neyse, ilk dönem böyleyken daha sonra annemin alkolizmi, tabii ki bu, yani, aşağılanma ve şiddetli kaldıramama hali, büyük bir ihtimalle. Güçlü bir kadın bir yandan, yani, bırakıp gidebilir miydi, bırakıp gidebilirdi. Birkaç defa denedi. Babam iste, yani ikna etti tekrar, bir yandan birbirlerine hastalıklı bir aşkları mı vardı? O zamanın dönemi sebebiyle mi? Çünkü ailesi destek ol... yani ailesi vardı annemin ve destek olurlardı, arada da gittiği var işte, dayımın yanına, anneannemin yanına ama nedenini, işte bizi düşünüyor belki, babama aşık belki, hiç kestiremiyorum o kadar şiddete rağmen neden temelli gitmediğini. Bir de hep bir umut mu işte, yani bir döngüye giriyor insan herhalde, bir de işte şey de olabilir, inat, yani oldurma inadı mı? Çünkü işte başka bir güçte, başka bir inatta bir kadın. Sonuçta tamamen kopulmadı hiçbir zaman, dönem dönem farklı evlerde yaşandı, dönem dönem hani, bir sürü şey oldu ama alkolizmi git gide arttı, biz çocukken böyle dolaplardan içki şişeleri bulurduk, anlam veremezdik. Babam anlamamış, yani babam bilmiyordu, ilk biz keşfettik ağabeyimle. Tabii evde çocuksun, her yere girip çıkıyorsun, içki şişeleri buluyorsun dolabın içinde, işte, çekmece, külot çekmecesinde, alakasız. Babama söylediğimizi, şimdi yani çocukluk hatıralarım azdır derim, düşündükçe tabii öyledir ya, böyle kapıyı açtıkça gelir, açtıkça gelir, öyle bir hale giriyor. Uzatarsam söyleyin. Babama söyleme kararımızı ya da söylemeye çalış..., yani o söyleme, kararı yüksek sesle ağabeyimle konuşup "söylesek mi?" diye karar aldığımızı sanmıyorum ama söylemeden önceki şeyimizi hatırlıyorum yani "Ne diyeceğiz? Baba biz şişe buluyoruz ve annem bence içiyor mu diyeceğiz? Ne diyeceğiz?" O stresi hatırlıyorum, böyle bir şeyi nasıl diyeceğimizi, demeli miyiz, dememeli miyiz kestiremediğimiz zamanları. En sonunda dedik mi onu hatırlamıyorum, demişizdir herhalde. Yani hemen demediysek de bu süreçte demişizdir. Alkolizmi arttı ama hiçbir zaman şeyi engellemedi, öğretmen hanım, saygı duyulan öğretmen hanım olmasını engellemedi. Tüm o şiddet olayları, tüm alkolizm, şey, alkollü geceler ya da tüm çok ağır şiddet şeylerinden sonra gerekirse gözünün morunu kapatıp işte ne yaparsa yapıp, her sabah annem, yani ben, 30 sene boyunca öğretmenlik yaptıysa bir gün bile gitmediğini bilmiyorum. "Ben bugün işe gitmeyeceğim" dediğini bilmiyorum. Bir saatlik uykuyla da olsa gitti o işine. Ve şeyde yani, okullarında da biliyorum öğretmen arkadaşlarını da biliyorum, daha sonra, artık yani babamı kaybettik, abim hapse girdi falan sürecinden sonraki tekrar, seneler sonra başlayan alkolizminde artık okulunda da hissedildiğini tahmin ediyorum, gündüzüne de sıçradığını, yaşı da ilerlemişti çünkü. Ama ilk döneminde, öyle bir şey kesinlikle hissedilmedi bu, tırnak içinde "akşamcı" diyeceğimiz bir çizgideydi anladığım kadarıyla. Biraz da acılarını hafifletmek için olsa gerek. İkinci süreç öyle yani, bence ailenin akışı, çivi çiviye söker gibi, annem yine alkolizmiyle birlikte, babam artık

kendini böyle kapılara kilitliyor, şey yani, annenin alkolizmiyle birlikte ağabeyimin psikopatlığının artmasıyla, babam böyle ilaçları alıp, kafasını yorganın altına çekip, böyle saklandığı falan zamanları hatırlıyorum. Sonra annem tedavi oldu, bir ay falan AMATEM'de kaldı ama bu AMATEM sürecinde de hep söylerler yani, orada da öğretmen hanım olmayı sürdürmüş, insanların yatağın topluyormuş, sohbet ediyormuş, herkes ona "Hoca Hanım" diyormuş hani, falan, öyle bir şey. Sonuçta onun ihtiyacı olan şey farklı bir bir ay yaşamaktı büyük bir ihtimalle, öyle, yani psikolojik bağımlılık dışında fizyolojik bağımlılığı ne kadar vardı o zaman için kestiremiyorum. Daha sonra çünkü fizyolojik bağımlılığı olduğu zamanı da yani biyolojik bağımlı olduğu zamanı da gözlerimle gördüğüm için, o dönem için bence daha çok psikolojik bir bağımlılık noktasındaydı. Anladığım kadarıyla, yani AMATEM'deki hikayelerden de anladığım buydu açıkçası. Peşi sıra da yani annem de biraz toparladı, ağabeyimin zaten hani, işte 13,15 yaşlarında belalı bir tip olacağı belliydi, işte biraz daha ergenliğinde doğru bu sefer ağabeyimin saltanat dönemi başladı (gülüyor). Ağabeyimin işte ne yapıyor ne ediyor, gidiyor mu, geliyor mu, nerede kalıyor? İşte uyuşturucu, yani şöyle babam ciddi solcu olduğu için, bizim ailede ağabeyim MHP'li oldu. Ciddi MHP'li oldu ve akıllı ve güçlü ve eğitilmiş de bir adam olduğu için Ankara'da çok güçlü gençlik kollarında, güçlü bir konum aldı yani çünkü özünde, yani çirkin bir genelleme yapacağım ama, hani herhangi bir şekilde MHP'li olmuştu yani aslında entelektüel donanımı var, akıllı, güçlü ve eğitilmiş falan biri inadına MHP'li olunca bir şekilde çevresini çok daha domine ederek, ciddi bir güç kazandı. Ben çocukken şeyi hatırlıyorum "kardeşim" diye tanıtırıldırı bazen ben bir yere gittiğimde beni, eh işte benim arkadaşlarım hiç tanımıyor kardeşim falan, ben sinirleniyordum başta haliyle kardeşi neymiş diye. Tabii öyle olunca, yani onu da anlıyorsun bir noktada, çünkü güç kazanmaya ihtiyacı vardı, güçlü olmaya, yani annesini öyle kurtaracağını düşünüyordu belki. Ben anneme işte "anne çalışacağım, işim olacak, kurtaracağım" diyordum, o da işte güçlü olacak ve kurtaracaktı belki. Ya da annesini işte, daha sonra babasını da yani bir yandan yani, babasına çok düşkün bir çocuk olacak, yani olduğunu fark edecek, son anda geç kaldığını fark edecek.

Böyle bir çizgide, yani şeyi biliyorum işte, trafik kazası geçirip, yani, ağabeyim ararlardı, herkes geç yatmış, sabah telefon, daha 13 yaşında falanım, ağabeyim de 17'sinde olsun ya da 17 değildir 19'unda olsun, ben de 15'inde olayım, işte, "Buyurun" işte, arkada bir telsiz, polis telsizi sesi hemen anlıyorum tabii, kötü haber. İşte "Kızım sen, senin yaştın küçük işte, elimizdeki kayıtlarda görüyoruz, ananı babanı ver", "Anam, babam yok", yalan söylüyorum, içeride uyuyorlar, "Neredeler" işte, "Pazara gittiler" bir şey, "Bana söyleyin", "Gelince ararız", "Yok oradan da bir yere gidecekler". Çünkü söyletmem lazım yani az önem...yani biraz önemliyse annemle paylaşacağım, babamla paylaşmayacağım ki sorun olmasın, çok çok önemliyse mecbur babayla da paylaşacağım falan. 15 yaşında politik, diplomatik bir karar almam lazım gibi bir şey. Sonuçta

işte böyle bir trafik kazası geçirme hikayesi var, işte, yani annemle babam bilmez bunları ama bıçaklamalar falan, öyle şeyler var. Şey yani sitede benim hani, çünkü benim arkadaşlarım onun lisesinde ortaokulda falanlar, dolayısıyla kendisi bizzat yapmasa bile tebaası yani, bahçede durduğunda etrafında hilal olan işte 300 kişiden falan bahsediyoruz. Ağabeyim bahçede durduğunda, böyle bir, tebaalılık. Sonra ama yan site, yani çok ilginçtir, bizim site memur sitesi, yan site var, eski lojmanları “***” var. Bu yan sitede daha zengin çocukları var haliyle, yani mülk sahibi falan herkes, ağabeyim onlarla yakın arkadaştı, bizim sitedekilerle değil ve onların da yani ağabeyiydi, böyle sevilen, hani şey, politik olarak MHP'lilik olmasa bile çok vicdanlı, hep arkadaşlarının yanında duran, bir şeytan tüyü olan bir adam olduğu için, herkesin çok sevdiği, saydığı bir adamdı. Bu sitedekilerin sosyo-ekonomik durumu sebebiyle daha işte, ne denir? Politiklik dışında başka bir çevreye de sahip olduğu, daha tekno müzik dinleyen, kokain partileri yapılan işte, yani başka bir, bir yer. Böyle olunca MHP'lilikten uzaklaşıp daha başka bir hayata girdi, zaten güçlü, gece hayatında herkes onu tanıyor falan. Yani bir şekilde bu belalılık hali hep devam etti. Babam onu uyarıyordu, "Bak oğlum zaten uyuşturucu kullanıyorsun belli ki, telefonlarına dikkat et, ben "****"da çalışıyorum, ben var olduğumdan beri bu evin telefonu dinleniyor, sen de işte nasıl dikkat etmezsin?" şu bu. Mesela bizde telefon dinlenmesi hikayesi şu yeni teknolojide çok yeni gelir kulağa ama ben beş yaşındayken falan, bizim şey, normal ev telefonuna polis telsizi sesi karıştığını falan biliyorum yani, hani. Şimdi yeni teknolojiyle çok alıştığımız konular bunlar ama bizim evde hep konuşulan şeylerdi.

Dolayısıyla üçüncü dönem de böyle. Yani ağabeyimin işte, babamla çatışması. Şimdi ağabeyime sorduğumda şey diyor mesela yani, sorduğumda derken sohbet ederken, geçen ay dedi ki "Benim" dedi "çocuğum yani odayı ben kilitliyordum" dedi, "oturuyordum, işte, ot içiyordum" bir şey, "benim çocuğumun bu halde olduğunu bilsem ben, tutarım kulağını bağlarım, ne bileyim, bir şey yaparım." "Bizimkiler" dedi, "ne kadar az karışmışlar bana". Ben dedim ki, "Sen o zamanı doğru okuyamıyorsun, yani karışmaya kalktıklarında babanı bıçakladın" yani, hani, "neyden bahsediyorsun?" falan. Böyle bir, ağabeyimin babamı bıçaklaması, şey, bıçaklaması falan da var. Telefon dinlenmeleri falan, yani hani abim de şey der yani, "Nasıl müdahale etmemiş ki hani o kadar" yani o, o kadar basit bir şey değildi bir noktada.

Annem bir şeyleri gizliyordu babamdan olay çıkmasın diye, oturup böyle konuşulamıyordu her şey, konuşulsa belki bir çözüm bulunabilirdi. Babam bildiği bir şeyleri bilmezden geliyordu, olay çıkmasın diye. Sonra bir şeyler patladığında da patlamış oluyordu, şey olmuyordu, makul bir şey, çözüm bulunacak gibi bir ortam olmuyordu işte, ciddi bir patlama hali, birbirlerine kavgaya girişme, abimin, işte, babamı bıçaklamışlığı ya da gözüne gaz spreyi sıkılmışlığı falan var farklı

tartışmalarda yani. Sonuçta, yani işte, tam bizim evdeki hikâye "çivi çivi söker". Sonra da babam böyle sindi, çaresizlik ve şey, odalara kendilerini kilitleyip şey yapma hallerine falan döndü. Bu işte böyle sürerken ben de okuyordum (gülüyor). Ve işte bir şekilde, annemin şey diye sitem etmişliği var bana, bence bu yani, benim için de önemli, annem için de önemli, bu hani önemli bir anekdottur. "Sen, işte ben o kadar şiddete uğrarken, kapını kapatıp işte hiç umursamıyordun, yanımda olmuyordun" falan demişliği var, "kapını kapatıp, işte çalışıyorum falan diye işte sınava mı neyeyse". Tabii ki yanında oluyordum, işte birlikte ağlıyorduk, işte ayırmaya çalışıyorduk, öyle kanını temizliyorduk falan ama bir noktada da yani bilmiyorum, hani belki yanında hissetmemişliği var annemin. Ama seneler sonra, tabii bu işte daha üniversiteye yeni başladığımda sitem edecek, seneler sonra da teşekkür etmişliği var yani, hani "bir şekilde, devam ettiğin için sonuçta şu an işte bir şekilde devam ediyoruz yani" diye.

Bu süreçte, ben de artık lise iki, lise üçe geldiğimde şey konuşuluyordu "tamam ben hukuk seçeceğim". O zamanlar puanı kazandıktan sonra tercih yapıyorduk şimdi öyle mi bilmiyorum, puanı öğrendikten sonra yapıyorduk. Puanımı öğrendik, iyi bir puan almış gözüküyorum. Ama bu üniversite zamanına gelmeden, çünkü artık İstanbul'a gideceğim, Ankara'nın benim için önemli olan bu kısmındaki bir şey de sitedir, bahsettiğim gibi ağaç tepelerinde büyüdüğümüz bir site, işte gece birlere, ikilere kadar ip atladığımız çocukken, birlere, ikilere kadar biraz daha ergen olduğumuzda artık bira içtiğimiz falan, böyle bir site var. Site tabii eskiden şeymiş, yani ben çocukken servis beklerken, ilkokuldayken yani, dördüncü sınıftayım, kaç yaşındayım, 10 yaşındayım. Şeyi biliyorum Ankara'nın soğuk zamanları o zaman, şimdiki kadar değil, daha soğuk, her böyle köşe başında bir polis kulübesi vardı, şey bir, bir tane polisin durduğu, servis beklerken biz en yakındaki kulübenin içine gidip ısınırdık yani polis ağabeyin ısıtıcısıyla falan, öyle korunaklı bir siteydi. İşte ya da sonra iki tane polis kaldı merkezde de yani, yani bizim evin önünde de A bloğun önünde de, çünkü A blokta işte şeyler, diplomatlar kalıyor, A bloğun önünde de iki tane polis nöbetçi vardı diğerleri sonra kaldırıldı, o iki polis nöbetçi çok uzun zaman kaldı, hala da tek polise düşmekle birlikte o küçük kulübe duruyor galiba, yani bir kaç odalı bir kulübe bu bahsettiğim. Orada mesela Minik Kuş diye bir tane polis ağabeyimiz vardı, bana "sesin çok güzel" diye şarkı söyletirdi, 10 yaşındayım, en çok da şeyi söylememi severdi "rüya gibi her hatıra". Böyle bir sokakta büyüme hali. İşte dediğim gibi ilk önce tabii işte, kaç yaşına, 10 yaşlarına kadar, daha kızlar bir grup, erkeklerin bir grup şeklinde oyun oynamalar, daha sonra kızların pikniğini bozmaya çalışan erkekler, işte, erkeklerin de erkek maçını, futbolunu izleyen kızlara dönüşen, birlikte bir eylem yapma değil de yapılan eylemlerde işte şey yapmaya, tanıklık etmeye dönüşen bir grup. Daha sonra işte aşklar, o onu sevdi, bu buna baktı. Daha sonra, birlikte artık bira içmeler, birlikte yürümeler işte, Bahçelievler'e gidip çekirdek alıp dönmeler. Biraz daha yaşımız büyüyünce

sokakta rakı sofrası kurmuşluğumuz bile var, şey yakındaki okul bahçesinden bank çalıp, çalıların arkasına bankı gizleyip, şey bankı, piknik, ne denir? O iki, masalı şeyli. Öyle benim çok şeydir, şanslı olduğum yani meyve, mevsiminde meyveleri topladığım, çalıların arasında fenerlerle saniye tutarak işte "şu kadar saniye içinde organizasyonlar yapıp birini yakalıyoruz" falan neyse işte. Böyle oyunlar oynadığımız, işte kar yağınca donumuza kadar donduğumuz, yağmur yağışı, su savaşı yaptığımızda donumuza kadar ıslandığımız zamanlar. Ve dolayısıyla ateşler yakılıp patatesler közleniyor mutlaka. Yanımızda o da çok önemlidir, "****" bahçesi vardı, çok büyük bir bahçe yani, aralarında üçer beşer metre mesafeli çam ağaçları var, çok da büyük değil çam ağaçları. Boş bir alan. Öyle olunca "****" bekçisi "****" Kurumu'ndan kalkıp ateşi fark edip gelene kadar biz patatesi közlemiş oluyorduk zaten (gülüyor). Dolayısıyla ateş yakıp, iki bira içip, patatesi közlediğimizde bekçi kovalıyordu bizi, biz de patatesleri bırakıp gidiyorduk sonra almaya geliyorduk falan. Böyle geçti.

Bu hayatımda en önemli, yine önemli şeylerden biri de Postal'dır. Küçük bir köpeğimiz oldu, şeyin, hikâyenin bir yerlerinde. Bize çok iyi geldi. Tüm ailenin yoldaşı oldu. Çok küçücük böyle, ayakkabı kutusunun içinde bulduk yani ayakkabı kutusu ile getirmişti ağabeyim çöp kenarında bulup, böyle gözünü falan zor açıyordu. Simsiyah bir köpek, adının Postal olmasının sebebi de o yani, bir asker postalı kadar bir köpekten bahsediyorum. Sonra büyüdü, benden büyük bir köpek oldu ama biz anneme öyle demedik, "büyümeyecek" dedik ama öyle olmadı (gülüyor). Şey yani, annem de babam da hayvan çok severler ama hep bir köpek korkuları vardı. Çünkü mahallede, Giresun'da babamı iki, üç defa köpek ısırması yani kendi eşekliğinden büyük bir ihtimalle sinirlendiriyorlardı köpekleri falan. Uzaktan severlerdi. Ama yan komşunun köpeği sayesinde, yan komşunun da kısırlaştırılmış, biraz hantal ama tatlı bir köpeği vardı, kadın, dişi, arada kapılar açık olunca, kaçıp kaçıp gelince bir, bir nebze alıştılar köpeğe.

Öyle olunca şu el kadar köpek gelince de yani daha alışıklardı, bilemediler el kadar köpeğin, işte annemden büyük olacağını daha sonra. O bizim, yani çok, çok anı biriktirdi. Yani evin şiddet hallerinde falan da böyle sesler yükseldiğinde mesela kendi yani bir şey yapmış gibi şey yapardı. Yani sokakta çamur içinde gelirdi büyük köpek olduğu için biz "****" Kurumu'nun bahçesine onu geceleri falan bırakırdık ya da işte insanları rahatsız etmeyeceği saatlerde. Büyük köpeklerle arkadaş, sokak köpekleriyle arkadaş olmuştu, şey şakası yapardı babam "oğlum git kendini ispatla, sen proleter köpeksin" böyle bir şey, arkadaşlarına, birkaç defa dayak yedi şey, o sokak köpeklerinden, sonra ispatladı kendini hakikaten onlarla geziyordu. Bir süre almadılar aralarına ama. Dolayısıyla çamur içinde falan geldiğinde falan da ayakları silinecek ama baktık çok çamur, kapıdan direkt girer, banyodaki küvete sokulurdu ki yıkansın, öyle bir silmekle geçecek değil.

O zaman da bir söylenme tonu vardır ya "aman, işte, şimdi, ah Postal!" falan filan. Yani evde bir şey kırıldığında bile böyle bir şey düşürüyorum "ay kırdım!" falan diyorum, bir bakıyorum Postal böyle küvetin içine gidiyor, "oğlum seninle bir alakası yok, buraya gel" (gülüyor), öyle bir. Çok ciddi bir şey olduğunda da evde, yani çok ilginçtir köpekler de çocuklar gibi herhalde, tartışmanın bir yerine kadar müdahil olmaya çalışıyorlar, geliyor, işte babama sakinleş diye böyle dizine oturuyor, kafasını koyuyor, sevdireyor, anneme gidiyor onu teselli ediyor falan. Yani şaka, şaka oluyor ortalık sakinleşiyor işe yarıyor bazen. Çocuklar da yapar ya "yapmayın, yapmayın" falan. Ama ses aşırı yükseldiğinde Postal ortadan kaybolur, odalardan birine girer, durur, "başıma bir şey gelmesin, şu an yapacağım hiçbir şey" gibi. O da böyle evimizin çocuğu oldu.

Ondan sonra ben üniversiteyi, üniversite sınavına hazırlanacağım sene, benim tüm arkadaşlarım, en yakın arkadaşlarım benden bir yaş büyük, bir iki yaş büyüktü, hepsi üniversiteye girmiş oldukları için onların en hareketli senesi, benim çalışmam lazım. Planlı çalışıyordum o zamanlar şimdiki gibi değildi, öyle fazla çalışmaktansa bugün iki saat çalışacağım, iki saat, işte arkadaşlarıma şunu yapacağım falan şeklinde geçti o sene. Onlar da işte, daha sonra can yoldaşım olacak sonra siz de tanış...yani zaten işte dört, beş yaşından beri aynı sitede, işte ağaçtan meyve yiyip, sonra âşık olup, sonra işte bira içtiğim insanlar. O sene öyle bir hayhuy geçti ve şöyle gelişti süreç, puanım da iyi geldi. Şey konuşuluyordu, yine tam hatırlamıyorum ama, "İstanbul tercih etsem zaten en iyi Hukuk Fakültesi", "evet ***** ama, olursa ***** olsun ama ***** olmayacaksa yine de İstanbul'u mu tercih etsem?". Bundaki sebep aslında ben değilim yani benim eğitimim değil, hani şey daha çok “*****” Ankara'dan uzak dursun, İstanbul'da da bir ev kurulsun işte, “*****”lar da birbirlerinden azıcık uzak durursa hiç fena olmaz sanki", hani iki ev olsun, yoldaşlık devam etsin ama hani böyle dip dibe yaşam, yaşamak da bir süre olması iyi olur gibi bir çözüm. O... hatırlamıyorum ama, şunun konuşulduğunu hatırlıyorum, Koç ve Bilkent çok iyi burs veriyor bana. O zaman ikisi de yeni açıldığı için emin olamıyoruz tabii, hani ikisi, ya da "İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi mi olsun?" falan, bunun konuşulduğunu hatırlıyorum. İkinci tercihimde de sanırım İstanbul yazdım ben. Yani “*****” olmayacaksa, ha Ankara olmuş ha İstanbul, ha Koç olmuş, ha Bilkent aslında. Ama sanırım İstanbul yazdım, sırf bu işte gelecek projeksiyonu sebebiyle.

Babam da babamın ama "Bilkent yaz ya" falan dediğini hatırlıyorum. Tabii ki gitmemizi istemiyor bir yandan ama annemle babamın bir noktada da ortak kararı falan. Sonuçta ben, biz İstanbul'a taşındık, annem emekli oldu o senelerde. Annem, ev kuruldu, ağabeyimin de odası olan falan bir ev kuruldu. Böyle bir öğrenci evi gibi değil yani ağabeyim, çünkü o sırada dayımla falan çalışmaya

başladı ağabeyim İstanbul'da, bir şeyler yapılmaya çalışılıyor. Annem, bir sene sonra, tabii annem yani çalış, çalışmayı, yani "çalışırım" diye düşünmüyordu ama maddi açıdan da zorlanıyoruz. İlk sene, tabii, biraz babamın yanında, biraz burada falan, öyle geçirdi. Ama sonra İstanbul'da bir özel okulda çalışmaya başladı. Peşi sıra ağabeyimin bu uyuşturucu mevzularından, işte telefon dinlenmesi falan filan hikayesi öğrenildi. Babam ikna etti ağabeyimi, "teslim ol oğlum bak daha iyi olur". Hala ağabeyim kızar yani, "gittim teslim oldum ne saçmaymış" diye. "Bak hani seni, kaçak yaşayacağına" falan filan diye, "bak iyi avukat bulurum" şu bu, ağabeyim kendi elleriyle gitti, işte polise ifade verdi, tutuklandı, sonra yargılaması devam etti. Bir 10 ay kadar içeride kaldı. O sırada babam Ankara'da, annem İstanbul'da pek yani, babam sürekli duruşmalarına gidiyor, sürekli, her hafta ağabeyimi ziyarete gidiyor falan. Ben ağabeyimi ziyarete gitmemişim, ağabeyim, annem gitmiştir. Ama yani o zaman da ilişkileri çok çatışmalı, babam, ağabeyim şey işte "sen beni soktun içeri" de işte, "bir gün bile ben burada kalmak istemiyorum, bir daha beni ziyarete gelme"ler falan. Şimdi anlatıyor, "ziyarete gelme diyordum, bir sonraki hafta bekliyordum gelecek mi" diye falan diyor. İşte ya da işte bütün, "istersen beni buradan çıkarırsın, işte, torpil şey yaparsın", hakikaten de babam istese bir sürü şey yapabilirdi belki ama yapmadı, yapmazdı çünkü yani.

Hani elinden geleni yapmıştır oğlu için ama bazı şeyleri de yapmamıştır, tahmin ediyorum ki. Öyle böyle 10 ay sonra çıktı ağabeyim. Ama o arada ben İstanbul'da annemleyken, annemin yeniden içmeye başladığını şu an söyleyebilirim. Yani şu an düşünüyorum ki annem yeniden içmeye başlamıştı. Ama insan hemen adını koyamıyor. İkimiziz, "anne, içiyor musun?" desem alınır, kırılır, hiç içmiyorsa o zaman içer belki diye düşünüyor insan, hani gururunu sarsmayayım falan filan. Ya da işte, hani, zaten üzerinde sürekli bu etiket ile yaşadığı için bu konuda zaten hassas ve tepkili. O, bu derken böyle yavaş yavaş sanırım o da o dönemlerde içmeye başlamıştır diye tahmin ediyorum. İşte ağabeyim 2015'te¹ girdi 2016, 2016'da çıktı falan desek, sonra biraz İstanbul'da Ankara'da vakit geçirdi şu bu derken, ağabeyimin yurt dışına gitmesine karar verildi. Şey çıktı çünkü şey, Yerel Mahkemede kararı alınınca üst mahkemeye gidince çıktı ama işte altı buçuk sene falan ceza aldı, beş buçuk sene. Şimdi öyle olunca da babamın yurtdışındaki kuzeni, işte "Rusya'daki kuzeninin yanına gitsin, gerekirse orada işte evlenir, vatandaşı olur" falan filan diye planlar yapılıyor, işte, okur mokur bir şeyler düşünülüyor o dönem. Babam her şeylerini ayarlamıştı, maddi, manevi bir sürü... Yani o zaman "****" ağabeyin bir sevgilisi var, sevgilisinin de iki çocuklu bir kız kardeşi var, bu kız kardeşiyle ağabeyimi evlendirip, kıza da şey sözü verip yani, "çocuklara biz bakacağız, sana düzenli para vereceğiz, bu oğlan Rus vatandaşı olana kadar kâğıt üzerinde evlilik yapma". Ama sonra ağabeyim gittiğinde, şeyi çok net hatırlıyorum, bunu

---

¹ Bir on sene öncesi bu ve takip eden seneleri yanlışlıkla 10 sene farkla söylüyor yani kastedilen 2005, 2006 vb.

istemedi, hem vicdanı el vermedi. Yani "biz" dedi, "bu çocuklara ve kıza yardım etmeye devam edelim maddi olarak ama hani başka bir yol bulalım" falan dedi, evlenmedi. Okudu, etti, başka şeyler oldu daha sonra. Ama ağabeyim yurtdışına gitmeden Mayıs 2017'de bileti varken, Mart 2017'de babamı kaybettik trafik kazasında. Öyle... Annem, ben, ağabeyim evdeyiz, benim de sınavım var, sınav haftası, bir şey, çünkü arkadaşlarımda ders mi çalışmışım, bir şey olmuş da telefonu onlarda unutmuşum, telefonum bende değil ama saati kurup kalkmam lazım o yüzden de annemin ikinci telefonunu rica etmişim. O zaman iki telefon taşıyorduk hatırlarsınız, "****" telefon hattı, aile içinde konuşacağımız uygun tarifeli bir şey vardı, ama başka tarifeler için de pahalı olduğu için onu sadece aile içinde kullanıyorduk. Uyduruk bir takoz telefon. Anneme demiştim ki, "bunun saatini kurayım ben, onu bana bırak", annem okula gitmiş, çalışıyor, ağabeyim arka odada, uyuyor. İşte ben de telefonuma uyandım, yine bir polis telsizi sesi arkada. Öyle işte, ilk önce bana söylemek istemediler ben anladım, işte "senin bir ağabeyin var, en azından ağabeyini ver, bak biliyoruz biz evde mi" falan, ağabeyim "ne oldu ne oldu?" diyor ağabeyime verdim. Tabii, yani... Öldüğünü söylemediler telefonda ama anladık biz, öyle hatırlıyorum. Hani "gelin" dediler, işte hemen arabalara atlandı. Hepimiz için ani bir ölümdü tabii. Ağabeyim için çok sarsıcıydı çünkü yeni yeni ilişkileri toparlanıyordu babamla.

Daha yaşamışlardı yani ikisi de büyüdü (ağlıyor), yani ikisi de birlikte büyüdü sonuçta. Bakınca babam yani yeni büyümüşü, ağabeyim de yeni büyümüşü bence. Annem için ayrı bir şoktu, tahmin ediyorum. Yani hem, ne olursa olsun, hayat arkadaşını kaybediyor hem de iki ay sonra oğlu yurt dışına gitti. Öyle (ağlıyor), o dönem garipti yani. Şu an o dönemi daha kötü, yani şu an o dönemi daha, o dönem o kadar kötü değilmişim, mecbur güçlü olmak zorunda olma hali herhalde. Şeyi, çünkü, yani annem hadi üç beş gün izin aldı okuldan, daha sonra İstanbul'a döndü. Ben Ankara'da yalnız kaldım, yani ağabeyim de vardı, ağabeyim Ankara'da mı İstanbul'da mı hatırlamıyorum bile, babamın ölümünden sonra ağabeyim mesela pek yok aklımda. Kim bilir nerelerde içiyordu, darmadağındır, tahmin ediyorum. Ben öyle işte, senelerce yaşadığımız evi tek başıma topladım gibi bir şey yani, büyük eşyalar falan daha sonradan alınacaktı, annem onları organize etmişti, işte bir kısmı Bodrum'daki yere gidecek, bir kısım birilerine verilecek, bir kısım dağıtılıyor sonuçta eşyalar ama işte tüm kitapları teker teker listelediğimi, oralardan çıkan notlara baktığımı, (ağlıyor), işte ne bileyim, çocukluk oyuncaklarımı falan toparladığımı. Böyle değişik, insanlar bana taziyeyle geliyordu, ben onların eline beyaz kâğıt ve niyeyse o zaman bilgisayar da vardı evde ama, beyaz kâğıt ve kalem veriyordum, kitapları açıp işte, yazarı, yayınevi, basım tarihini falan okuyordum. "Yani biz seninle, başın sağ olsun", "teşekkürler" falan diye. Öyle yani 1200-1300 tane kitap listeledim. Şeyleri hiç listeledim zaten, roman gibi olanları listeledim ama onun dışındaki daha, hem akademik olan, idare hukukuyla ilgili olan, yerel yönetimlerle ilgili

olan ya da işte daha tarih, sosyalist, işte daha entelektüel kitapları listeledik falan. Yani şimdi düşünüyorum herhalde gözüm karaymış ki, pek de bir şey saklamamışım yani, o evden kim bilir neler çıkmıştır. Yani kitaplar dışında yani kitaplar işte dergiler, notlar falan dışında ne bileyim, çocukluğuma dair bir oyuncak, bir şey, pek bir şey saklamamışım yani, her şeyi herhalde. O yüzden siz şimdi şey deyince, eşya, eşya, fotoğraf çekmek falan. Düşünüyorum şey yani, eşyaya bağlılığı az bir insanım galiba bir noktada.

Sonuçta böyle doğup büyüdüğüm evi kapatmış olduk ama o siteye hep gelip gittim çünkü işte, arkadaşlarım hep vardı bir vesileyle, biri evleniyor, biri bir şey oluyor, evlenmese falan da yani gelip gittim. Her gittiğimde de babamın mezarına gitmeye çalıştım ama mezarlıklar sıkıntılı tabii araba yok, bir şey yok, bir, bir arkadaşıma rica ettim, bir, bir arkadaşıma. Sonra bir şekilde kendim yürüdüm, mezarlıkta otostop çektim falan. Hani ölüm mezarlık önemi vermek değil de işte İstanbul'dan deniz suyu götürdüm bir süre her gittiğimde babama. Denizleri çok, denize girmeyi çok severdi ve bütün arkadaşları söyler, artık her gördüğü insana anlatmış bunu galiba. "Ben bir sene denize girmezsem o sene öleceğim ben kesin, haberiniz olsun" diyormuş ve hakikaten ömrü hayatında ilk defa o yıl hiç denize girmemişti. Çünkü ömrü hayatında ilk defa dememin sebebi zaten işte 17'si ne kadar Giresun'da yani ortaokul, ilkokulları bile deniz kenarında, donlarını indirip, denize girip derse gidiyorlarmış sonra. Dolayısıyla biz de bir şekilde hep yani bir hafta da olsa yazın, hani sonuçta orta sınıf aile, bir hafta da olsa yazın tatilini yapmaya çalışan bir aile figürü. Ama o yaz ben eras... şöyle, işte Work and Travel İngilizce adıyla ama biz şantiye diyoruz Fransızca'da. Böyle bir şantiyeye gidiyorsun, yardımcı oluyorsun, üç hafta böyle kamp takılıyorsun, bir yandan hem orada işte tarihi bir şeyi kazıyorsun, ediyorsun, bir şeyler yapıyorsun, seni yönlendiriyorlar, o yaz ben öyle bir yere gitmişim. O yaz mı ondan önceki yaz mı, ama yani annem de ailesiyle tatil yapmıştı falan derken o yaz biz görüşmemiştik. Yani aslında tam bir buçuk sene denize girmediği bir zamanda vefat etti. O yüzden ben de böyle deniz suyu falan götürüyordum mezarına. Bir noktadan sonra vazgeçtim tabii. Ya da işte doğum günlerinde işte çikolatalı gofret dağıttım, Fransa'da bile kütüphaneciye falan vermişim şaşırırmıştı. "Ben babamı kaybettim de çikolatalı gofret çok severdi, size gofret getirdim" falan diye. "Ne zaman kaybettin kızım" falan, "10 sene oldu" falan diye nasıl yani, (gülüyor). İşte daha sonra üniversite yıllarında, ben işte birinci sınıfta falanım, iki sene hazırlık okuyoruz biz "****"da. İki sene hazırlık da keyifli geçmişti.

Yine benim için en önemli şeylerden biri tiyatro topluluğudur. İlk girdiğim, hazırlıkta girdiğim seneden itibaren tiyatro yapmaya başladık. Tiyatro topluluğu da çok bayrak devri ile ilerleyen vaktiyle Aziz Sarvan'ların falan çalıştırdığı, daha sonra işte o bayrak devri ile aynı ekolden, biraz

daha geliştirerek, işte kurucusu olanların bir alt jenerasyonu çalıştırdığı. Daha sonra böyle devam eden bir süreç. Çok aslında hani "ekol" denilen, gerçekten kendi kuralları olan, senelerdir gelen bir adeti, geleneği olan bir kurum diyebileceğim bir hal almış bir üniversite topluluğundan bahsediyoruz. Benim için hem girdiğim sene şanslı hem oraya girmem şanstır. Girdiğim sene yeni yeni, artık büyükler çok büyümüş olduğu için bir profesyonel topluluğu kurma düşüncesi vardı. Bir sene sonra da kuruldu. Dolayısıyla ben o profesyonel topluluğun en küçüğü oldum ve ister istemez üniversite topluluğundaki kan kaybı sebebiyle de yani kan kaybı kötü anlamda değil aslında, "biraz yenilerin önünü açalım, buraya kazık çaktık" diye profesyonel kurulmuştu, büyükler tarafından. Şeyinde, üniversite topluluğunun da en büyüklerinden yani en fazla sorumluluk sahibi olması gerekenlerden biri oldum. Başından beri zaten yine biraz, işte "bir şeyler daha iyi olsun", "okulla ilişkiler daha iyi olsun" yok işte, "turneye gidelim" yok, "üniversitelerde sahne bulalım" çünkü sahnemiz yoktu bizim. Falan derken, var olan çizgiden, bir iki sene içinde biraz daha iyi bir çizgiye getirmiştik.

Ben hani çok çaba verdim, çok, gerçekten tiyatro benim, babamın kızdığını hatırlıyorum, "kızım bak çok, bak seni tabi tiyatro yapan çok güzel ama çok vaktini harcıyorsun. Çok emek veriyorsun hani. Derslerin için söylemiyorum, derslerinde kötü değil ama başka bir şey daha yap. Ben başka hiçbir şey hani kitap okumuyorsun mesela tiyatro okuyorsun sadece" falan diye kızdığını hatırlıyorum. Sonra şey dediğini hatırlıyorum, "Jakoben ne demek mesela biliyor musun?" falan dediğini hatırlıyorum. 18, 19 yaşındayım (gülüyor) işte. Çünkü hani sadece hukuk ve sadece tiyatro okumak çok aslında spesifik alanlar. Belli bir şeyden uzaklaştığımı düşünüyordu herhalde, diye düşünüyorum o dönemde. İşte sonra da tam Jakoben ne demek tartışmalarını yürütemeden kaybettik zaten babamı. Tiyatro hayatımda ciddi yer kapladı ama yani sadece oynamak ve işte sahne önünde olmak değil de işte girdiğim yeri az çok işte daha iyi olsun, oraya gitsin, bunu toparlarsın, onu yapsın işte falan gibi daha bürokratik işleriyle de fena da bir noktaya gelmedi. Sonra üniversite, profesyonel toplulukta da yönetmen yardımcılığı yaptığım falan, çok tiyatroyla geçen bir zaman oldu. Bunun şöyle bir avantajı oldu tabii, yani belki, hangisi neden, hangisi sonuç bilemiyorum. Annemin alkolizmin çok arttığı zamanlara geliyoruz artık. Ve ikimiziz, zaten şeyi hatırlıyorum, babam hayattayken de benim babama, 2016'da falan,² yani daha vefatından kısa bir süre önce şey dediğimi biliyorum, "ya baba, annem galiba yeniden içiyor" falan hani böyle bir. Ya da ağabeyim çıkmış, ağabeyim, ama şimdi yani ikisine de söylesem ne yapacaklar, ağabeyim zaten yeni çıkmış, yurt dışına gidecek. Babamın canını sıkmanın manası ne Ankara'da falan. Ama böyle

---

²² 2006 olarak okuyun

bir, anlıyorlar mıydı onlar da yine hayal meyal hatırlıyorum böyle bir, işin ciddiyetini anlamasalar da böyle bir ihtimalin varlığını konuştuğumuzu biliyorum.

2006. 2006 tabii 2006 ve 2007'den bahsediyoruz sonra babamı kaybedince tabii hani benim aklımda soru işareti olan, emin değilim yine içiyor mu acaba? Çünkü yani gözünün, bu da başka bir tip içme hali, alkolizm hali, gözümüzün önünde içmiyor. Kendi saygınlığı, kendine duyduğu saygı mı, kendini koyduğu yer mi, bilmiyorum, gizli içici biriydi annem. Yani evde tek başınayken bile o çekmecede duruyor o içki, yani hani öyle bir gizli içicilik. Tabii bu daha fazla tiyatro yapmama, daha fazla dışarıda vakit geçirmeme, daha az evde vakit geçirmeme de sebep olmuş olabilir ya da işte tiyatronun sağaltması tabii çok başka bir şey. Tam sebebini, sonucunu bilmiyorum ama tiyatro benim hayatımda çok, yani zaten sabahtan akşama kadar Hukuk, çok yoğun “****” Hukuk. O da büyük bir şanstır yani çok iyi bir sınıftaydık, öyle “****”ler, onlar, bunlar olduğu için böyle sınıflar arasında ayrılıklar olur, 30 kişi de bile böyle gruplaşmalar olur falan derler, bizim hiç öyle değildi. Çok birlikte hareket ederdik, çok not paylaşırdık, birlikte yerdik, içerdik işte ben yine orada da organizasyonlar yapardım, rakı içmeleri düzenlerdim falan. Keyifli bir sınıftık, sınıf açısından da şanslı olduğumu, hocalar açısından da şanslı olduğumu düşünüyorum. Tiyatro da bana çok şey kattı, tüm bu, tüm bu dış hayatım işte, hazırlıktan arkadaşlarım, hazırlık sınıfından farklı dönemlerden arkadaş, farklı branşlardan arkadaşlarımız vardı, sosyoloji, felsefe, siyaset bilimi, uluslararası, herkes var. Dolayısıyla o arkadaş grubum da çok iyiydi. Her şey o dönemde aslında iyi gözüküyordu ama ev ev hali yani eve girdiğimde annemin ağzında bir sakız görsem, yani kadıncağız yemek hazırlamış, gecenin köründe gelmişim, açlıktan ölüyorum. "Yemek hazırladım şunu şunu yer misin?" dediğinde, ağzında sakız var diye ben o yemeği yemediğimi ve anneme bağırıp çağırdığımı biliyorum. Yani sadece ağzında sakız var aslında ama o benim için bir sürü çocuklukla alakalı, bir sürü, alkolizmle alakalı bir şey olduğu için ve biliyordum da o sakız sadece bir sakız değil, yani içiyor. Ama ona da diyemiyorsun "içiyorsun" diye falan böyle bir "yemeyeceğim" diyordum, gidiyordum falan. Sonra sonra tabii bu işler ayyuka çıktı yani, "anne bak içiyor musun?", "Aa ya olur mu içmiyorum", "anne bak şişe buldum", bir tıngırtı duyuyorsun, gece boyunca uyumuyorsun, çamaşır sepetinde annen bir şeyler yapıyor falan, gidiyorsun çamaşır sepetine şişeyi buluyorsun, sabaha annenle şimdi kavga etmeyeyim diye sabahına şişeyi koyuyorsun ki gözünün önüne, hani utansın sabah seninle konuşsun falan. Sen bir annenden geç kalkıyorsun, diyorsun ki "anne bak ben buraya koydum, bak sen içiyorsun", o da diyor ki "ne şişesi kızım aa, ben şişe falan görmedim" falan. Sonra sen düşünüyorsun ki, ben delirdim, herhalde delirdim yani. Çünkü hiçbir tanık yok, bir şey yok hani böyle bir, değişik bir ruh hali. Bir yandan konduramıyorsun bir yandan, çok mu üstüne gidiyorum diyorsun, falan derken ben mezun oldum sonuçta öyle böyle.

O zamanlar yine göreceli yani gitgide artan bir seyri vardı çünkü şeyden ayrıldı annem, onu atlamayayım hikayemizde, öğretmenlikten ayrıldı artık. Yani bir sene daha çalıştı, ağabeyim, babamın kaybı, ağabeyimin yurt dışına gidişi falan, sonra çalışmadı. Ben sonra sonra biraz daha konumlandırıyorum. Yaşı ile birlikte alkol kokusu, okulda içmiyor olsa dahi, alkol kokusu ya da ne bileyim bir şeyler biraz daha belli oluyordu bence. Bir de özel okul zaten, bence. Hani öyle bir kovuldu gibi bir durum olmadı, bir dönem geldi, çalışmadı ama tam ayrıntısını şey yapamıyorum, konumlandırıyorum. Tabii çalışmıyor olması da daha fazla evde ve daha, aslında başka bir şeye sürükledi onu büyük ihtimalle.

Erasmus'a gittim o ara işte, ben Erasmus'tayken de o kadar kötü değildi annemin sağlığı. Yine içiyor, içiyor, içiyor mu? Az içsin bari falan noktalarındaydık, 2009'dayız. 2010'da mezun oluyorum. Mezuniyet töreninde falan annemi fotoğrafları, zaten hani çok kilo vermiş, üstündeki hiçbir şey olmuyor, yüzü gözü renksiz, zaten işte mezuniyet de o zaman alkollü olabiliyordu bir şeyler, alkollüydü, hani böyle zamanlarda içme diyemiyorsun işte, kızının mezuniyeti, "anne içme" diyemiyorsun. Ama rezil etmişti falan beni, böyle hatırlıyorum yani içip, etkilenip alkolden, etkileniyordu artık, bünye büyük bir ihtimalle zayıfladığı için. Öyle bir şey olmuştu, tatsız olmuştu falan. Artık hani demek ki, ben de işte anlattıkça demek ki artık, 2010 ve sonrası annemin ciddi sağlık açısından sorunlarının da yaşayacağı zamanlara denk geliyor. Ben o dönem işte avukat olarak çalışmaya başladım. Yine işte insanın, bir arkadaşımın annesinin vesilesi ile bulduğum bir hukuk bürosunda çalışmaya başladım. Çünkü böyle, aslında “****” mezunu olunca, 2000, 3000 dolarla, daha birinci gününde çalışmaya başlayan bir avukat olmak mümkün ama öyle bir yerde çalışmak istemiyordum. Aklımda hep akademi vardı. Öyle bir yerde de iş öğrenmek pek mümkün olmuyor, küçük bir departmanın içinde benzer tekrarları yapıyorsunuz, bir alanda uzmanlaşıyorsunuz. Ama ben zaten avukatlığı birkaç sene yapayım, birçok şey öğreneyim yani. Yani farklı farklı dosyalar göreyim, akademiye bir katkısı olsun bunun, yani bir vizyonum olsun, böyle teorik, sırça köşkünden konuşan bir akademisyen olmaktansa, biraz pratiği de bilen bir insan olarak akademiye başlayayım derdiyle avukatlık üzerine, yani başlamıştım. Tabii başka bir şey de hani annemin beni hep yetiştirdiği şey işte, güçlü kadın olmak, bir şekilde kendi ayaklarının üzerinde durmak. İşte babana karşı, ağabeyine karşı, eşine karşı, devlete karşı, kime karşı ise karşı.

Annemin o açıdan bana iyi bir örnek olma sebebi şeydir yani, "hep bir B planın olacak hayatta", akademide sorun çıkarsa, avukatlık kimliğim elimde olsun, orada sorun çıkarsa, bu elimde olsun gibi, avukatlık kimliğimi elime alma. Tabii o dönemde İstanbul Üniversitesi'nde kadro açılmıştı mesela başvurmamıştım. Şimdi insan düşünüyor, yani ÖYP kadrosu açılmıştı, bizim sınıftan dört

kişi İstanbul Üniversitesi ÖYP'ye girdi. 30 kişiden, dört kişi. Ama şunu yaptılar; işte avukatlıklarını yaktılar, bizim stajın sekizinci ayında mı? Altıncı ayında mı açıldı o kadro. Oraya başvurursam o altı ay çöpe gidiyor ve başladığında da stajını yapamıyorsun. Orada şeyi düşünüyorsun. Ya bunu yakayım avukatlık kimliği neyse mi? Yani iyi bir şey İstanbul Üniversitesi; ÖYP'li olacaksın sonra da kadroya girdiler zaten. Bir daha da nerden, bir daha da açılmadı öyle bir kadro. İyi ki diyorum şimdi. Hani tabii ki işte daha işte güvenceli mi olurduk? Bilmiyoruz tabii; bu imzacılık meselesinde. Ama hani o dönemler, senelerce devlette çalışmayı iste..., bir de yani ben Ankaralıyım annem babam hani ben bir de işte özel üniversite de çalışmaya başlarken çok düşündüm. Babam olsa ne derdi özel üniversiteye? Hani artık işte eskisi gibi değil, özel kavramı bizler için ama önceden tepki duyduğumuz şeylerdi, özel üniversiteler çok yani. Dolayısıyla avukatlığa öyle başladım. İşte bir sene staj yapıp, bir senede tecrübe edinip daha sonra akademiye başlamayı düşünüyordum ama tam öyle olmadı (bir yandan şarjım bitiyor bunu takayım ben) tam öyle olmadı çünkü annemin sağlığı çok kötüleşti ve benim yani bir yurt dışında bir sene mastır yapmayı düşünüyordum. Bunun da sebebi çok akademik sebeplerle değil, pratik sebeplerleydi. Zaten birkaç sene avukatlık yapacağım, iki sene de mastır yapacağım ama Türkiye'den gideyim, Avrupa'da bir sene mastır yapayım. Oradaki vakit kaybını yani akademiye çok ileri yaşta başlamak sıkıntı, falan diye öyle bir vakit kaybı hesaplayarak, hem de işte, dört, beş sene de bir yurt dışında, altı ay, bir sene geçirmek iyi geliyor bana diye hep söylerim. Yani biraz kendi kendime kalmak bir sürü şeyin sorumluluğunu alıyorum; bulunduğum yerde işte eşimin, dostumun, onun, bunun en azından yurt dışı yurt dışındayken de her şeyi sıfırlamıyorsunuz ama... ilk aklınıza, ilk akla gelen insan olmamak ya da işte biraz bir odanın içinde, öyle duvarlara bakmak falan değişik bir şey geliyordu bana; sağaltma, iyi gelme, bir temizlenme, arınma. Dolayısıyla yine işte, hani hayatım boyunca böyle bir dört, beş senelik planlarımı olmuştur benim kafamda. Yakın zamana kadar. Bu aralar pek yok. Yani ben zaten şeyi düşünüyordum: Erasmus'a gittiğimde 2009'da üç, üç, dört sene içinde mastıra giderim diye düşünüyordum. Hep öyle üç, dört senelik ama işte biraz ertelemem gerekti çünkü annem çok kötüydü. Yine işte çalıştığım hukuk bürosu da dediğim gibi bir vesile ile orta büyüklükte, küçük denilebilecek bir hukuk bürosunda çalışmaya başladım. Genelde öyle yerlerde çalışmıyor ama yani ilk önce çok düşük bir ücretle çalışmaya başladım. Sonra ben hiçbir şey söylemeden ücretimi arttırdılar falan hani. Bunlar hani güzel şeyler. Bir şekilde onlar da yani, güzelliğe bana daha fazla para vermeleri sebebiyle değil, çalıştığım yerin işte; vicdan muhasebesi yapan insanlar. şimdi hani bu herhangi bir stajyer gibi çalışmıyor deyip; oturup, düşünüp, sen bir şey talep etmeden, başka bir şey hak ettiğimi düşünerek, vermeleri. Böyle insanlarla çalıştım.

Bir işte bir Yargıtay emeklisi kadın vardı ve işte hala ikisiyle de görüşürüm. İşte 30-40 senelik avukat. İki kadın patron; işte onun dışında, bir altta işte daha 40'lı yaşlarında, ben o zaman işte 25 diye düşünelim. 38'lerinde, 35'lerinde, iki yine kadın öyle daha kadın ağırlıklı bir yer. Hani erkek çalışanlar falan da var. Başka avukatlar ya da muhasebeci var falan ama. Dolayısıyla başka bir iletişim. Tamam bazen işte şey oluyordu ofiste; Allah'ım, kaprisli günlerine denk geliyorsun falan hani iniş, çıkışlar daha farklı oluyor; kadın ağırlıklı olunca ama başka bir dille kuruluyordu. Yani hem iş öğrenmek açısından, ikisinden de ikisi de çok tecrübeli. İşte büyük büroların en büyük dezavantajı yine şey," kendinden iki, üç yaş büyük insanlarla en fazla muhatap oluyorsun" bir iş geldiğinde. O senin işini kontrol ediyor. Sen onu yap, deyişi ondan, üç, beş yaş büyük insan kontrol ediyor. Asla, aslında kıdemli bir insan sana bir şey öğretmiyor. Benim öyle değildi yani işte; Yargıtay emeklisi "****" la biz oturup, dilekçe yazıyorduk. Öyle bir şansım, amacım da buydu zaten, öyle bir yerde çalışırken. Annemin şey dediğini biliyorum işte yine: kızım bak işte; Ayşe şurada çalışıyor, Ahmet burada çalışıyor. Sen niye hani (gülüyor) dediğini biliyorum. İşte, ister, istemez o da sorguluyor yani niye sürekli aza tamah ediyorsun, gibi bir şey var. Hani kafasında oluşuyor yani, daha iyi para kazandığın, daha iyi şeyler yapabilirsin, sen de aptal değilsin hani falan ama sonra sonra anlıyordu. O bir anne; korumak şeyiyle sorguluyordu, sonra anlıyordu. Zaten hani sonra iyi ki yine bu kararı vermiş olmam, yine iyi ki; annem kötüleşince, bu arada, bir orayı tercih etmemdeki sebebi de bizim Feriköy'deki eve çok yakın, Harbiye'de burası. Benim de böyle rasyonel kararlarla ilerlediğim, ilerliyorum. Annem daha da kötüleşince- ilkidir bu- yani yepyeni bir avukata kimse bir ay izin vermez. O kadar da dosya yükü varken. Annem artık ciddi kötüydü. Yani sinir uçlarında iltihaplanma denilen bir şey. Sonradan ortaya, yani adını koyacağız. Şeyler başladı; tutamıyor, yani tuttuğu şeyi elinden düşüyor, ya da ayağında böyle sallanmalar, kas, bir anda yere düşmeler. Hani kaslarında, tüm sinir, tüm vücut sinirlerin de sorunlar başladı. Ama bir yandan içmeye de devam ediyor. Ve biz baş başayız. Dolayısıyla hani gece ayrı bir kavga, gündüz ayrı bir kavga, ayrı bir olay. Ben hani içme desem, intihar ediyormuş gibi roller yapıyorum ki; belki travma geçirir ve içmeyi bırakır falan diye. Neler denedim yani, olmadı. İşte bir psikiyatrist şey yani bir, annemin bir kuzeni doktor tavsiye etmişti. Bu konularda uzman psikiyatrist diye. Gidip onunla konuştum. Bana demişti ki "yani bir şekilde annen, gece çok sarhoş bir şekilde sızdığında, sen onu sızdığı yerden kaldırıp, yatağına götürdüğün sürece annen kurtulamaz" çünkü uyandığında, ne kadar rezil bir durumda ol..., öyle uyanmıyor o kadar rezil uyanmamış oluyor. Fark etmiyor yani, o, o halini de hatırlamıyor büyük bir ihtimalle. Bırak. Ben de dedim ki: bunun için çok geç, bence. Çünkü ben annemi bırakamam yani şu an işte; elimdeki sigarayı düşürür evi yakar. Ölür yani, büyük bir ihtimalle, uzun süreli bıraksam. Bir şey tutamıyor, bir şey yapamıyor böyle. O dedi ki hani açık konuşacağım: bence sen annene iyi gelmiyorsun, hani ben senin yerinde olsam, bu kadar açık konuşmuyor tabii. Doktor diliyle konuşuyor da söylediği

şuydu " Ben senin yerinde olsam yani aniden ölme ihtimali var mı kafasının üstüne düşüp? Yani sen o evde yaşarken de kafasının üstüne düşüp ölebilir. Yapacağın bir şey olmayabilir ama bu böyle devam ederse; sürüne sürüne ölecek bu gidişle, bırakamayacak alkolü yani sürekli. Anlamayacak; işin vahametini" demişti.

Öyle bir, önce; iki ay mı, üç ay mı ne? Kuzguncuk'ta çok sevdiğim yakın bir arkadaşımın evine taşındım ben. Anneme rest çekip, tavır yapıp. Yani rest, içimden rest çekmiyorum da çaresizlikle; tavır yapıp küstüm ben senle, falan diye. Doktor da demişti ki "yani şey yapma, her gün ararsan yine aynı şey". Ben teyzemleri arıyordum, teyzemler den haber alıyordum. İyi mi falan diye. Orada bir böyle silkelendi, hakikaten iyi geldi. Peşi sıra şeyi kabul etti işte; doktora gitmeyi, şu, bu ama şey bir ilaç, bir ilaç kullanması tavsiye ediliyor ama o ilaçla içki içerse de çok tehlikeli. Dolayısıyla kendi rızasıyla kullanması gerekiyor falan. Ama o kadar akıllı karışık, o sinir uçları zihinsel anlamda da yani öyle ki; ya o ilacı kullandın mı? Kullanmadın mı? Soruyorum: aldım diyor, almadım diyor. Bir hafta, on gün bir denedik, olmuyor yani. Düzenli kullanması lazım, kullanabilecek gibi değil.

O süreçte işte şey yaptık... Sağ olsunlar, tüm bunları da biliyorlar: bu sıkıntıları. Bir ay ücretsiz izin aldım ben. Evden çıkmadım. Bir ay annemle oturdum. İşte daha yeni avukat olmama rağmen diyorum "şık bir harekettir, onların şeyinde çok, empatisi yüksek bir harekettir". Annemle bir ay oturduk o ilacı kullandık diyeyim yani. Peşine de dayımın kanseri, ortaya çıktı. O işte yakın zamanda kaybettiğim dayım malum. Aralık'ta kaybedeceğiz; sene bu zamanlar 2002-2003. İlk kan..., 2003 değil, ben yurt dışında da... doğru şeyi şimdi kestiremiyorum tarihleri ama yurt dışına gittiğime göre; evet iki bin, 2012 falan. 2012'de dayımın kanseri ortaya çıkıyor. Öyle olunca tabii; bir panik. İşte üç kız kardeş, dayımın evine geçiyorlar. O zaman çok ciddi bir aşamada değil kanseri tabii ama yine de yemekler yapılıyor, hay huy. Ben teyzemlere söylüyorum, benim için şeydir, tabii teyzemler her yaz mesela Bodrum'a gidilir. O yaz yine annem Bodrum'a gidecek. Bu zamana kadar hep Bodrum'a gidilmiş, teyzemler de gitmiş, yenilmiş, içilmiş, harcanmış, gezilmiş. O Yaz gitmediler Bodrum'a. Ben de çalışıyorum, gidemiyorum. Annem orada yalnızdı. Ben onlara dedim: bakın gidin yani. Hani keyfiniz için gittiniz bu zamana kadar, şimdi de annem için gidin, resmen yüzleşmek istemediler annemin rahatsızlığı ile kaçtılar. Sorumluluk almadılar yani. Benim için çok nettir bu. Anneme de söylüyorum. Sen, seni çekmek istemediler. Senin alkolizmini çekmek istemediler yani. Seni yalnız bıraktılar. Ben de çalışıyorum. Yeni başlamışım falan öyle bir süreç.

Sonra neyse, dayımın hastalığında yan yana geldiler. Tabii ilacı da kullanmanın etkisiyle, ben de söyledim. Çay, çekirdek oyalayın annemi yani. Çay, çekirdek, hakikaten; bir ayda o evde kalınca,

annem cidden bıraktı alkolü. Ama yani mucize gibi bir şey. Çünkü ondan önce tabii şeye atlıyorum; ölüyordu işte. Bir buçuk ay falan Cerrahpaşa'da kaldı, doktor kuzeni sayesinde, başka bir şeyle, yani; bu sinir uçlarındaki iltihaplanmanın düzelmesi aşamasında. Ayağa kalkamıyor, tutamıyor, edemiyor, bütün vücudu, yemek yemiyor, hiçbir şey yemiyor, sıfır yani sıfıra düşmüş bir vücudu, sağ olsun doktor kuzeni: ek gıdalar, ek beslenmelerle falan resmen ölmek üzereyken annemi diriltti. Ama yine de içmeye devam ediyordu. Yani o da diyordu: bırakmıyor. Yani annemin kuzeninin, beni çekip odaya şey demişliği var " işte, ilk önce hani hemşireleri falan da tembihlemişti. Hani sonuçta orası AMATEM değil. Öyle ultra güvenli bir yer değil, Cerrahpaşa. Ben de bir gün gitmişim, demiştim ki: annem içmiş. Bir bahaneyle annemin yanında kalıyorum. Bu arada avukatlığımın ilk seneleri ama geceleri arada da hastanede kalıyorum işte falan. Gittim dedim: annem içmiş. Mümkün değil, hemşirelere tembihledim. Abi dedim yani, benim çocukluğum bu mu hikayeye geçti. Yani kadın çok akıllı ve gizliyor ve yani siz anlamazsınız. Altınızdaki girer, üstünüzden çıkar, gözünün önünde içer yine anlamazsın falan. Mümkün değil falan dedi. Ya dedim tamam. Sen bir bahaneyle annemi odana çağır, bak nasıl mümkünmüş göstereceğim sana. Hakikatten de işte, pet şişenin içinde: votka. Bir bahaneyle, sigara içiyorum diye çıkıyor yani su şişesiyle geri dönüyor. O votka şişesini, su şişesine boşaltmış yani. Şimdi hemşirelere de hoca hanım işte dikkatli olacağım öyle, böyle yani herkes saygı duyuyor. Sigara içmesine mi izin vermeyecekler ne, ne yani? Burası AMATEM değil ki işte, nasıl engelleyebilirler? Aradan yine zaman geçti, içtiğini biliyoruz artık. İçiyor yani. Ama en azından sağlığını düzeltmeye çalışıyoruz. Biraz sağlığı toparladı, tabii bana şey dedi: annen alkolü bırakmıyor gördüğün gibi. Zorla tedavi de edemezsin. Yapacağın her şeyi yaptın sen. Fazlasını bile yaptın. Birçok evlat bunu yapmaz. Ve mastıra gitmeyi erteleyip duruyorsun, git! dedi. Hani, git. Burada yapacağın bir şey yok hani. Anne yapacaksa yapacak falan.

Neyse işte ondan sonra şey hikayesi başladı. Bu psikiyatristin verdiği ilaç: evi terk et! Birkaç ay evi terk ettim. Sonra o ilacı kullanmaya ikna ettim. O ilacı kullandık. Sonra da dayımın kanserinin; işte hayat. Her şeyin iyi kötü sonuçları oluyor. Dayımın kanseriyle aynı evde. Ben hani sürekli başında duramıyorum ama o üç kız kardeş sürekli dip dibe olunca bir şekilde, o, o sıkışmışlıkla da bayağı atlattı annem o süreci. Yani önce sağlığı toparlandı. Sonra alkolü bıraktı. Sonra ben de mastıra gittim. Mastardan döndüğümde yine, tabii çok iyi geldi o mastır süreci bana yani, psikolojik olarak, dinlenme olarak, mastır dan döndüğümde sağ olsunlar kadro bakmaya başlamam lazım dedi ki, yani "dosyaların hepsini biliyorsun gel çalış". "****" dedim ben de şey yani "ama bir ay sonra kadro çıkarsa bir ay sonra gideceğim, size karşı da mahcup olmak istemem." "Kızım biz senin akademisyen olmanı istediğini biliyoruz, hep destekliyoruz, o arada işte maddi şey olur sana, bize de sıfırdan avukat yetiştirmek de kolay bir şey değil yani dosyaları biliyorsun, gel devam et".

Ben öyle bir Eylül'de geldim, Ekim-Kasım gibi çalışmaya başladıysam, Nisan-Mayıs'ta ihtiyaç olduğunu öğrendim ama ilana falan çıkmamıştı, içeriden bir arkadaş "bence ihtiyaç var burada ama doğru dürüst birini bulana kadar da ilana çıkmak istemiyorlar" demişti. Hiç öyle bir torpil morpil değil, "****"de kim var diye Google'a yazdım. Mail adresini aldım ve hocalara, en genç hocaya mail attım, "Merhabalar ben "****", cv'im ektedir, işte ben şöyle şöyle bir insanım, böyle böyle bir insanım, gelip size tanışabilir miyim?" falan diye. "Gel" dedi o da gittim tanıştım, o beni başka bir hoca ile tanıştırdı, o hoca başka bir hocayla tanıştırdı. Kürsüyle tanışmış oldum, Nisan- Mayıs, dediler ki "sen gel", böyle tamamen kendi kendime bir şey bulmuş oldum yani. "Olur ne zaman geleyim" işte biz "kadro ilanı açalım", "ne zamana açılır?", "Bilmiyoruz". O sırada da sağ olsun, "****" hoca da "bak, gel, sana çalış burada derlerse de ki ben avukatlık yapıyorum, bir para kazanıyorum, işi bırakmayayım, arada geleyim de. Çünkü çok meraklıdırlar, gel üç ay ücretsiz çalış, ona şey de, yani halihazırda işim var de, arada uğrayacağım de". Ben de öyle dedim yani hani çok da böyle "gel üç ay çalış" demediler ama benim işim olmasa bir geldiğimde yarın da gel, derlerdi büyük bir ihtimalle, "işim var" dedim, işte "avukatım" dedim. Onlar da sağ olsunlar, şey yapmadılar, haftanın bir günü falan gidiyordum. Onlar da sorun çıkarmıyordu. Öyle öyle, Ekim'de kadro açıldı "****"da çalışmaya başladım. O süreçte de evi, annemle evi ayırma kararı aldık. Çünkü artık birbirimizi çok yormuştuk yani çok hırçın zamanlarımız oldu, çok bağırış, çağırışlarımız oldu, çok yani, birbirimize olan saygımızı yitirdiğimiz, haliyle çok çirkin hallerimizi gördüğümüz zamanlar oldu. Bize iyi gelmesi için evleri ayırdık yani hem bana hem ona aslında. Dolayısıyla o vesileyle de işte, "****" Kadıköy'de ev bulduk ve eve çıktık. Hepsi aynı zamana denk geliyor benim de çalışmaya başlamam ve işte eve çıkmalarım falan filan. Bu annemle bize hakikaten iyi geldi aynı evde olmama halleri bir yanıyla. Şey de tabii yine o anne kız arasındaki ilişki açısından şey de iyiydi şeyi gördüm ben, yani annem çok travmaları olan bir kadındı, İlk zamanlarda, benim üniversite zamanlarımda "sen şöyleydin, sen böyleydin, sen" diye ayrı bir çatışma halindeydi, bir de alkolizmin verdiği şeyle de "sen bana saygı duymuyorsun" işte, "izin almıyorsun benden". Normalde asla böyle demeyecek modern bir kadın olmasına rağmen, ona olan saygımı yitirdiğimi düşündüğünden başka sebeplerle, işte gerek şiddet hikayeleri gözümün önünde gerek alkolizm falan hani, tüm bu kodlarla büyük bir ihtimalle ona saygı duymadığımı düşünerek, çok alakasız bir şekilde hani ondan izin almıyorum falan da diyebiliyordu. Böyle sürekli biz çatışıyorduk. Sonra sonra ben de tabii çatış..."benim de yaralarım var, senin yüzünden şunlar, işte ben bununla uğraşmak zorunda mıyım?" Falan. Sonra sonra biraz daha ikimiz de büyüdük ilişkimizde diyebilirim annemle yani hani ben onu biraz daha, hani hiçbir zaman karışmadığını biliyorum ama karışmayacak olsa da en azından, "anne bak böyle böyle bir şey yapmayı düşünüyorum" diye haber vereyim ki gönlü hoş olsun hani falan. Ya da o en azından, bana bir şey, yani "kızım senin de fikrini alayım" diyor ki, işte falan. Hani böyle bir, daha arkadaş,

daha şey, daha az çatışmalı, yok geçmişte birbirimize neler yaşattık, yok "sen bana saygı duymuyor musun?"ları aşarak hani, daha normal bir ilişkimiz oldu. Yani şey, annem bir süre şeyi kaldıramadı ama ben güçlü kadını da o güçsüz kadını, ben onu çekip çeviriyordum da kendisi, kendini çeviremiyor çatışması yüzünden, benimle bir süre pek barışmadı. Erkek arkadaşlarımla falan da mesela bundan mustarıptır. "****" annem asla kabul etmedi mesela. Çünkü o sırada benim yani benimle de çok çatıştığı bir dönem olduğu için, işte "kim bu, ne yapıyorsunuz?" İşte, "doğru dürüst bir şey anlatmıyorsun" falan hani. Bir şekilde ben kendi başıma hareket ediyorum halleri, "****"e de sığmamıştı yani. Şimdi öyle değil ama işte o seneler içinde, yani amcamın kaybı mesela çok ilginçtir. Hem dayımın hem annemin bence hayatında çok önemli oldu.

Ben böyle olacağını düşünmezdim orada ikisi de bir kırılma yaşadı, aşağı yukarı akranlarını kaybettikleri için mi, bilmiyorum. Ya da işte dayımın kanserinden sonra birlikte bir ölüm yaşadılar, o yüzden mi? İkisi de ikisiyle de ayrı bir yakınlaşmamız oldu daha sonra amcamı kaybettiğimde. Tabii hayatımda önemli bir, şey de amcamın kaybıdır. Tam işte şeyden döndüm, işte Fransa'dan döndüm, evi taşıdım, işte "****"de" işe başladım. Şey diyordum kendi kendime, "ya benim de az, az sorunlarım yok yani", hani ne denir? Tam cümle de kuramadım da "benim de sorunlarım az değil yani, çocukluktan gelen benim de sıkıntılarım var, agresifim, görüyorum, doğru dürüst uyumuyorum" falan. Yani artık ben de bir doktora gitsem, biraz kendime baksam, hani şimdi bir şeyleri yoluna koydum, akademisyen olmak istiyordum işte annemin sağlığı iyi artık hani, ağabeyim bir şekilde bir şeyler yapacak herhalde, bir şey. Hani artık sen benimle bir doktora mı gitsen, bir uyku düzenini mi oturtsan, bir şey mi derken çok nettir benim için, Haziran başlarında böyle düşünüyordum. Hani kendim için bir şeyler yapayım artık, bir gideyim psikoloğa, psikiyatriste iyi gelir falan. İki hafta falan geçti geçmedi, o sırada da amcama diyordum, "amca bak yeni eve taşındık işte gelmedin, gelsene bize gelsene" falan. Evin de işte "****" birinci senesi, doktoranın birinci senesi falan tamamlanacak, dokuzuncu ayı. İşte amcamın kanser haberini alıyorum. Daha doğrusu kanser haberini almıyorum, merdivenden ağ, şey "ben eve geleceğim" diye söz verdi ayda yılda bir bize rakı içmeye, gelmedi o gün. Aradım "iyi misin" falan, "ben üç gündür uyumuyorum, sırtım çok ağrıyor, sana da söylemek istemedim" falan filan, "ben gelmeye yarı", "tamam amca ben geleyim o zaman, bir seni göreyim". Evine de o zaman almıyor, işte şey diye düşünüyormuş, onun o fakir, sosyalist kimseye tamah etmeyen dağınık, pis, camları olmayan evini gördüğümde tüm herkesi ... "Ay ne kadar pis, hımm" falan diyeceğim diye düşünüyormuş. Ama ben, beni de babam yetiştirdiği için sonuçta, pek umursamadım evinin o halini görünce yani. Evine beni hiç çağırmaştı. İşte o zamanlarda, kanser hikayesinden sonra evine, evine gitme şansım oldu amcamın. Gittim işte yine Cihangir'in köşesinde, "****" Hastanesi'nde bekliyorum. Baktım, yokuştan çıkıyor ama bembeyaz, ölüyor ağrıdan ölüyor yani,

üç adım daha attı, beni gördü, biraz daha yaklaştı, orada bulduğu banka yattı. Ben dedi "çok ağrım var, çok ağrım var, yapamıyorum", ki yani çok ağrım var dediği şeyi, çektiği ağrı, birkaç haftadır zaten inanılmazmış artık yani, ağrı eşiği ya da tahammül etmesi yani kimse o ağrıyı öyle çekmez. Bütün vücudunda sonra bütün vücudunun kanser hücreleri ile dolu olduğu bir profile karşılaştığımız ki ne kadar zamandır ağır çekiyordu ve söylemiyordu, bilmiyoruz. Paldır küldür, onun arkadaşları, benim tanıdıklar, bir şeyler ayarlandı, doğru dürüst bir sigortası bile yok, hastaneye acile gidildi. İlegal bir şekilde neredeyse, illegal değil yani ama çok da rapor mapor çıkarılmadan morfin falan verildi, ağrıları dindirilsin diye. Normalde usulü o değil morfin vermenin. Yine o acilde geçirildi, morfin alınca biraz rahatladı, eve geldi ama organize edildi falan, hastane, Yeditepe, işte Göğüs Hastalıkları falan öyle bir şeye, bir de hastane, güzel bir odaya, sağ olsun arkadaşlar aracı oldu yani seveni çok tabii karikatürist bir yanıyla hani yapayalnız, şey bir adam olmakla birlikte zor zamanda birileri çıkıyor karşınıza. İşte orada kaldık bir süre, Temmuz'da. Yani ben her gün kalmıyordum ama haftanın üç günü falan kalıyordum, işte bir gün kalmıyordum, iki gün kalıyordum falan. Birkaç arkadaşına rica ediyordum arada. O kaldığımız süreçte, tetkikleri yapıldı ilk bana söylediler, onun daha haberi yoktu, "çok ileri derecede kanser, kurtulamaz, bütün vücuduna yayılmış" işte,"ee yani ne yapalım? Söyleyelim mi söylemeyelim mi?" "Sen bilirsin". Ya merhaba hani, ben neyi bileyim yani, niye ben biliyorum? Tek akrabası sensin yani, hani. Sonuçta başka bir doktor arkadaşı ile konuştum, başka bir yakın arkadaşıyla konuştum, herkes ağlıyor ediyor, "ya diyorum ağlamayın, şimdi ne yapacağız, amcama söyleyecek miyiz, neyi nasıl söyleyeceğiz, öleceksin mi diyeceğiz, ne yani?". Sonra organize ettik, katakulli falan, eve çıkar, çıkacak çünkü sonra da başka tedaviler falan başlayacak. Evinin temizlenmesi lazım ama gururu da elvermez şimdi bir hikâye, bir şey.

Biz daha oradayken arkadaşları, anahtarını ikna ettim ben, aldım bir şeyler, evini boyadılar. Arkadaşları dediğim de yani bildiğimiz çok ünlü yönetmenler, doktorlar, böyle insanlar yani, evini boyadılar, kulak pamukları ile cam kenarlarını falan temizlediler öyle bir ev temizliği. Amcamla eve geldiğimizde "ay ne kadar hoş olmuş" falan demişti, çünkü yani sağdan soldan buldukları örtüleri bir şeylerin üstüne sermişler falan öyle bir (gülüyor). Ama sonuçta mutlu olmuştu geldiğinde, sıcak suyu yoktu mesela, termosifon falan bağlattık işte. Seneler sonra sıcak suyla duş almak. Yani çok değişik, İstanbul'un ortasında bir hayat. İşte Temmuz'da falan tedavi süreci başladı. Ekim'in 1'inde kaybettik, dört ay falan sürdü aslında. Ama tedavi ile bayağı toparlamıştı, ağrıları azalmıştı, iyi hissediyordu. Tabii ona, durumun o kadar vahim olduğunu hiçbir zaman söylemedik. Kanser çok ileri bir safhada olduğunu falan söyledik ama şey dedik mesela, hani, "ilk önce ameliyat yapıyorlarmış". Normalde öyledir ya, hani, bir parça alınıp ameliyat yapıp rahatlatılabilirsin, biz tam tersini söyledik. Atıyorum yani, ilk önce "biraz böyle bir şey olacak sonra

ameliyata gerek olursa" falan. Ama biliyordu da bir noktada, tabii yani, tahmin ediyordur, okuyordu falan, bir şekilde. Ama çok iyi bir zamanında kaybettik, yani çok yürüyordu, ediyordu, dinçti, kendi yemeğini yiyordu artık toparlanmıştı. Ama zaten daha başka hastalıkları da olan bir insan olduğu için ve bünyesi zayıf bir insan olduğu için biri doktorlar kemoterapiyi, radyoterapiyi çok uzatmamak üzerine başlamışlardı tedaviye aslında. Benim o içimde, hep bir pişmanlık, ya pişmanlık demeyeyim de hep bir soru işareti olarak kalacak. Son kemoterapiye gittiğimizde, doktor şöyle bir dosyaya bakıp, tekrar kemoterapi yazıp vermişti son kontrol ettiğimizde.

O son kemoterapiyi almasına ne kadar gerek vardı? Ne kadar baktı o doktor? Öyle bir şey yani, o son kemoterapiyi aldıktan işte iki gün sonra kaybettik zaten. Halbuki birkaç kemoterapiden sonra bırakacaklarını söylemişlerdi. Ben de dememişim ki, o gün de keyfimiz çok yerindeydi, kakara kikiri girmiştik içeri falan böyle bir, üzerimize bir rahatlık, bir rahavet çökmüş herhalde yani, hiç sormamışım, normalde sıkıştırıyordum, ediyordum. Öyle bir.

Ama şey iyidir ki şey ile "gel gel" demiştim onlara, gelmişlerdi. Ondan, kaybetmeden iki gün önce de yorgun argın ailedekiler bana kızmıştı. Bodrum'dan getirmişiz çocuğu 12 saatlik yoldan uykusu var. Ben de ertesi günü kemoterapiye gireceği için amcam yorgun olacak, kemoterapiye girmeden görsünler istiyorum. Annemler dedi ki, "ya kızım, birkaç gün sonra görürler ne olacak, çocuklar daha burada", "yok" dedim içime mi doğmuş ne? "****" sağ olsun, anlayışlı başka anneler şeydir ya işte "çocuk uyuyacak" falan, öyle değildi. "Ne olacak ya" dedi, verimiz ağzına çikolatayı" dedi "yolda, enerjisi olur yani hani bir şey olmaz" yani huysuzluk da etsin istemiyoruz yani amcaya sonuçta büyük amcaya, dedeye, yani. Yolda giderken biz buna çikolata, çikolata, yazık çocuğa da. Keyfi yerinde gitti, yani bir şekilde amcamın yanına da. Bir saat falan vakit geçirdiler, işte şey böyle bir fotoğrafları var. O akşamına da "****"e el ele böyle fotoğrafını koymuş şeye, kemoterapiden önceki akşam Facebook'a. Herkes onu beğeniyor, ben bir de biliyorum, yalnız olduğu için açıyor, kaç kişi beğenmiş, şu beğenmiş mi acaba falan, herkes yorumlar yapmış, o yorumların altında işte, işte, "dedeyi ziyarete geldi" falan demiş. İşte ertesi gün kemoterapiye gittik, yine ben de onunla gittim. Çok da yağmurlu bir gündü, "sen bak üşüme falan" diye, "ben dedim yağmura çıkayım, taksi bulayım" falan diye, gittim taksi buldum, geldim falan, taksiye bindirdim, eve yolladım onu. İşte o günkü kemoterapisine ben gitmedim, yalan olmasın. Telefon açtım dedi ki, "akşam yemeğinde" dedi, ilk defa da uzun uzun telefonda konuştu, pek konuşmaz. "Akşam yemeğini de yalnız yemek istemediğimden" dedi "işte oradaydık, "****" geldi" falan işte hiç de öyle huyu değildir, "yalnız yemek istemiyorum yemeyi" falan. Öyle işte, gece de... bir nefes alamama hali. Hep de okuyordu, doktorlara da onu soruyordu "benim başıma bu gelir mi? Ben işte şu forumda okudum, bunu internette okudum", böyle gece bir anda şey oluyormuş, yalnız öl..., ya

en büyük korkusuydu korkusu başına geldi. Nefes alamıyor, böyle bunalıyor ama kalp krizi gibi bir şey de değil bu, işte akciğerinde şey atması, emboli. Ama ayakta, komşularına sesleniyor, ambulans çağırılıyor, elini yüzünü yıkıyor, oturuyor, yürüyor. Bir saat geçiyor. Bir saat. Halsizleşiyor artık, koltuğa oturuyor bir yarım saat de öyle geçiyor. Ambulans hala gelmiyor. Bir buçuk saat falan, "ambulans geldi" diyorlar gelen arabaya, cama doğru kafası, "yok" diyor "bu ambulansın araba sesi değil" falan öyle ambulansı, geçen arabaların ambulans mı değil mi diye bekleye bekleye kaybediyoruz. Bu hikâye beni üzüyor bir yandan ama birçok doktor arkadaşı şey diyor, "*****" hani hastaneye götürülseydi, biraz daha yaşasaydı belki de çok daha kötü günleri olacaktı". Hani belki de şans, o ambulansın o gelmeme hali ama şey, kötü işte yani, ambulansa ölseydi, hastanede ölseydi, ambulansa ve hastanede ölmüş olacaktı onun için. Ama evde ambulans bekleyerek ölmek de, işte hayatında yaptığı tercihlerin işte, o yani fakir olmasından gocunmuyordu ama fakirken ambulansa ulaşamıyor olmak onun sinir bozan bir şeydi. Böyle bir şey oldu yani. **Hani yani bir şekilde yalnızdı, bir şekilde ambulans gelmedi, bir şekilde devlet umursamadı, bir şekilde insanlar çözüm bulamadı. Bir şekilde çaresizdi yani hani. O çaresizliği hissederek ölmesi kötüydü.** Hani o gün hastanede ölse üzücü olan o değildi de işte, yani ölmesi değil de o şekilde ölmesi bayağı bence üzücüydü. Amcamı dair bu da biraz ondan bahsedeyim, benim amcam çocukluğunu, dayım da amcam da çocukluğumda pek yoktur. Ben peçete alayım geleyim.

Pek yoktur ikisi de teki işte daha bohem bir hayat sürüyor karikatürist falan o yüzden, bir de işte solcu ağabey, solcu kardeş ama birbirlerinin solculuklarını beğenmiyorlar, işte ağabey, işte biraz daha güçlü olmadan, kendi ayakları üzerinde durmadan, bir şeyleri değiştiremezsin şeklinde bir solcu. Diğer de bu kadar sistemin içinde olarak işte tutarsız oluyorsun şeklinde bir solcu. Özetle yani, öyle düşünüyorum diyeyim şimdiden, buradan baktığımda. Tabii yani ağabey kardeşine üzülüyor, sürekli para topluyor para yolluyor. Tabii ağabeyimin de ayrı bir versiyonu amcam, şu anki ağabeyimin ayrı bir versiyonu. Sürekli ailenin yani üç kuruşunu, beş kuruşunu toplayıp yolladığı, ben biliyorum evde. Annem de iyi bir kadın bizim, ikisi de memur, üç kuruş, beş kuruş biriktirmişler, çocuklar da küçük yani, orta yaşlarda gelecekleri var, buldukları para ile amcamı asker, ilk bedelli askerlik çıktığında, amcamı bedelli askerliğe yollamışlardı, annemle babam mesela. İşte bir yandan, hani "ben de olsa yaparım" diyor insan ama bir yandan da hani "bunca sene çalıştım, ettim, bu adam yedi, içti gezdi, bira içti Taksim sokaklarında takıldı, bunun için mi?" der insan. Hani "kardeşi için mi?" bile der. Yani evde, işte ne denir, şey, kardeşinin, şey, eşinin kardeşi için. Neyse, böyle bir amca figürü. Ben amcamla babamın vefatından sonra haliyle daha yakınlaştım. Çünkü az görüşüyor da olsalar, ağabey yani. Ve anne baba çoktan ölmüş, tek akrabası hayattaki ölüyor, amcamın. Bizi aradı, neler dedi, arada o da esti, kükredi işte, "sizin yüzünüzden" öyle, böyle, bir sürü şey bile dedi. Sonra ama şey yani ben de amcamla daha sık görüşmeye

başladım. Bir de işte kalp sıkıntıları oldu böyle, yani hem böbrek yetmezliği varmış hem kalp sorunu varmış. Doğru dürüst beslenmeyen, berduş bir hayat yaşadığı için. Kalp için doktora gittiğimizde tuvalette bayıldı meğer böbrek yetmezliği olduğu ortaya çıktı falan, böyle bir adam. Ciddi kalp krizi falan geçirdi. Sonra ortaya çıktı ki yani doktor bana, Siyami Ersek' de o dönem, erken tabii daha amcamın hastalığı yok, işte 2000, söyleyeyim 2015 falan, 2013 falan herhalde, doktor bana dedi ki "kızım işte şey yani kalp krizi geçirdi" Siyami Ersek'de kaldık, ettik yine hastane odalarındayız. Bir şekilde tutturuyor amcam diyor ki "beni mahalleme götür". Mahallem dediği de Cihangir. İşte mahalleme götür, mahalleme götür. Ya bir yandan biliyorum yani çok vahim durum aslında adamın umuru değil, yani mahallesine gitmek istiyor. Anlamıyor. Bana dedi ki " mahalleme gidebilecek miyim? Sor! Ben de hani herhalde yukarı çıktım: Profesör benle konuşmak istiyor diye, adam dedi ki: biz amcanı ameliyat edersek; masada kalır işte. İşte dört kalp kapakçığının teki hiç çalışmıyor, işte ana damarların tamamen kapalı falan bir şeyler saydı. Üstelik dedi, biz bunları açarsak dedi, tekrar oraya kan pompalanır mı, buna bile emin değiliz. Çünkü yani o kadar uzun zamandır kan pon... yani sinirleri ölmüş kalp kalbinin yüzde bilmem kaç çalışıyor yani. Dolayısıyla bu sinirler kötü beslenmeden ve kötü hayat koşullarından öldü de daha sonra mı böyle oldu. Yoksa biz bunları açarsak, tekrar besle... onu bile bilmiyoruz dedi ve kaldırmaz, masada kalır. Ben indim. Amcamın bana dediği" mahalleme gidiyor muyum? Yani. Merhaba amca ölüyormuşsun. Ama adam dedi ki: bana bir ay mı yaşar, üç yıl mı? Bilemem ama yani ölecek amcan falan dedi.

Ben o zamanlarda yine böyle 20'li yaşlarımdayım. Teşekkür ederim. Aldım amcamı mahallesine götürdüm. İşte ondan sonra biraz daha ilişkimiz daha sık görüşüyoruz. Daha sık haberleşiyoruz a falan döndü. Sık dediğim de ayda bir. Hani işte o yapıda bir insandı. Ama evine de gidiyorum, arkadaşlarıyla da oturup içtiğinde eşlik ediyorum falan. Ama çok azdı yine. Asıl hikâye işte, kanser olduğundan sonra çok yan yanaydık tabi. Hastanede birlikte kaldık, evinde birlikte kaldık, arkadaşları ile birlikte, oturduk birlikte. O Temmuz ama işte yani bir üç, üç, dayıma o anlamda çok benziyor. Üç senelik bir ilişkinin; iki, üç senelik yoğun bir ilişkinin sonunda, iki, üç ay çok yoğun bir işte, kurtar, kurtaramayacağını bilmekle alakalı bir çaba, peşine de kayıp şeklinde. İşte. Sonra da...

Bence hayatımdaki en etkileyen şeylerden biri de hayat özetimde, karıştırdığımda benimle eş zamanlı başlayan dekanın Medeni Hukukçu olması ve dekanın şeyi, benim akademik hayatımın en belirgin şeylerinden biri oldu herhalde. Medeni Hukukçu, çok hırslı, hiçbir şekilde akademik bilgi üretmeyen, daha çok networking ve işte öyle kafası çalışan bir insan. Çok güler yüzlü, "ah canım kızım" falan der, işte "mutlaka makale yazmalısın" der ama işte üç ay boyunca saçma sapan

idari işlerle uğraşırsın, tek akademik sohbet yapmazsın. Yazdığı makalelerin hepsi işte "çoğunluk görüşüne göre şöyledir", "çoğunluk görüşü böyledir" şeklinde makaleler, hiçbir şekilde bilgi üretmeyen. İşte böyle bir tiple, tabii ben de akademiye yeni başlamışım o dönemde şey de hiç bilmiyorum yani, hani hiç bilmiyorum akademideki ilişki biçimleri, hiyerarşi nasıl olur? Şanssızlık, işte bir tane araştırma görevlisi, güya doktor olmak üzere hiçbir işe bakmıyor. Üstelik iki sene sonra doktor oldu o kadroyu araştırma görevlisi olarak tuttuğu için iki sene boyunca ve araştırma görevlisi işi de yapmadan, yeni araştırma görevlisi alamadık. Bir tane, eski bir araştırma görevlisi işi bırakmayı falan düşünüyor, o öyle. Ben koca kürsünün işini tek başıma, normalde en az üç, dört kişilik bir kürsü, iş yükü açısından, tek başıma yapmışım meğer ama bilmiyorum da o zaman yani. Üstelik de kürsü işi değil, işte bizim kürsüden birinin dekan olması da baya dekanlık işi de yapmışım, ben yine bilmiyorum da. O arada da mesela işte, doktora hiç fena olmayan ödevler, tırnak içinde, sunumlar hazırlamışım ama hiçbirini yayına hazırlamamışım mesela şimdi bakıyorum, dönüp baktığımda. Ne güzel bir ödevmiş, birçok insan doktora yaptığı, o şeyleri, son birkaç yani saatle kaynakçasını falan düzeltir basarken benim tek bir makalem yok; o dönemin o hayhuyuyla. Ödevi yapmışım, geçmişim yani. Yine ama iyi atlatmışım diye düşünüyorum, yani ben herhalde böyle bir saçma sapan durumlarda bir işte, deli kuvveti mi geliyor, ne oluyor, şimdi öyle bir iş yükünün altına asla giremem yani. Şu an aklım almıyor açıkçası ama olunca oluyor demek ki. Bir yandan doktora, "****"sının doktora dersleri de ders gibi olmuyor hiçbir şekilde, yani, şey, senin ürettiğin, edilgen olduğun değil, hep bütün hepsinde etken olduğun şeyler. Böyle o dönemi, işte yine üzücü olan kısmı o yani vasat şekilde bitiriyorsun, yani oldurman gerektiği kadar olduruyorsun. Dolayısıyla bir akademik üretimde bulunmuyorsun, işte akademiye doğru kodlamıyorsun dolayısıyla. Ben avukatken, "****" hanımlayken çok daha fazla araştırma yapıyordum ve çok daha fazla yazı yazıyordum, mütalaa olarak, dilekçe olarak. Akademiye başladığımdan beri bütün yazı yazma, bütün araştırma alışkanlığımı kaybettim, pratik, pratik şeylerle uğraşmaktan. Tabii bunda da "Barış için Akademisyenler" süreci de peşi sıra bağlanacak. Zaten akademiye olan neresinden tutacağımı bilmediğim, işte dekanın tatlı gözüken, dolayısıyla sevdiğini sandığın ama aslında tam o şey sendromu, ne denir? Celladına âşık olma sendromu gibi bir, yaşadığım o saçma sapan ilişkinin peşini zaten akademide sağlıklı bir konumlanma ve sıfır üretimle başlamışken, Barış İçin Akademisyenler sürecindeki, işte, BAK Hukuk, zaten işte ilk, ilk aylar destek verememenin verdiği şeyle de ilk işte yine bir konferans monferans vardı ilk aylardaki toplantılarda yoktum. Şubat, artık ben, şubat sonu gibi katıldım yani Ocak karmaşasında yoktum. BAK Hukuk'unun yoğunluğu, sonra işte, başka bir sürü "****" bildiğimiz o işte, hikayeler, şunlar, bunlar derken, amelelikler. Akademi ve şey üretim, tez, hukuk, iyice ikincil oldu hayatımda. Şimdi de aslında hala öyle devam ediyor yani bir şekilde sürdürülebileceği kadar her şeyi yapıp, üzerine

hiçbir şey katmadığım birkaç sene. Yani hemen herkes için böyle, kendime çok söylenmiyorum ama bu kadar da olmak zorunda değil artık da diyorum. Böyle...

Ve işte sonra da "****" ile tanışıp apayrı bir yoldaşlık. İşte hayatta az umut veren, az iyi hissettiğin yerlerden biri haline gelen bir yer oluyor. Dolayısıyla, ama mesela "****"da benim çok, yine ürettiğim, olması gerekenin üzerine yani olması gereken kadar bir şey yapıp, olması gerekenden bir fazla bir şey yapmadığım bir yerdi özellikle başlarda, daha... hep şeylerden kaçırıyordum. Yani yeterince yapamayacak olmanın korkusu ile hiç yapmamayı tercih ettiğim bir yer oldu bu toplu işte şeyler, kapitalizmin toplumsal tarihindeki birlikte araştırma ve paylaşma hallerinde falan. Böyle. Biraz şimdi bu birkaç senedir daha kaçarak, var olanı idame ettirerek geçiyor sanırım zamanlar. Böyle.

Yazların bende yeri Bodrum özelinde değil ama çok yeri var, işte şey açısından yani işte bu deniz, yani biz Karadenizli, yani şaka ile karışık babam çok küfredirdi Giresunluların, küfür edebiliyor muyuz kayıt içinde? Giresunluların ... koyayım deyip dururdu. Bir yandan öyle, çok sataşılın, çok şey yapılan ama bir yandan da oralı olmayı sevdiğimiz, denizi çok sevdiğimiz bir aile olduk hep. Yani babamla annem plaj kenarında tanışmışlar yani biz şeyli değiliz, İç Anadolulu değiliz yani. Sonuçta bikiniyle tanışmış insanlardan bahsediyoruz. Ben babamla daldım işte şey, daha küçücük çocukken, yani. "****" de hemen yüzmeyi, dört yaşındayken şnorkel takmayı öğrendi. Halası öğretti ona. Öyle yani, şey, yani bizim için dalmak, yüzme bilmek, mesela uzun süre ben kulaçla yüzmeyi öğrenmedim. "Ben yüzüyorum zaten suyun altından, öğrenmeyeceğim" diye inat etmişim çünkü birlikte daldık ederdik. Denizler, o açıdan yani, denize ulaşmak deniz kenarında olmak ayrıca çok sevdiğimiz bir şey. Bundan önce şeydi hep "****" Kampları'na gidilirdi hem tasarruflu oluyor hem yemek yapılmıyor iki hafta. Çoluk çocuk orada, işte, yeni çocuklarla tanışıyorsun, oynuyorsun. Denizler güzel, güvenli, aileler rahat ediyor. İşte bu yazlığın alınması babamın isteği olmadı açıkçası ya babamın öncülüğü de olmadı. Babamın öyle bir yatırım kafası, öyle bir para, para biriktirme öyle bir şeyi yoktur. Öyle bir mülk, para ne işe yarar ne yapılır, nasıl? Hiçbir fikri yok hayatta. Annemdir bu yazlığı almaya vesile olan. Aslında, ailede ne alındıysa ne yapıldıysa annem yapmıştır zaten. Ama annemin en büyük itkisi de "babam gelsin aman" değildi de anneannemi kaybettikten sonra, ailenin bir araya gelmesine vesile olacak, hani kuzenlerin, teyzelerin falan bir yer olmasıydı. Dolayısıyla babam hayatta olduğu sürece de yazlığa pek gelmemiştir mesela, geldi birkaç defa ama onun için çok, çok steril ve çok burjuva kaldı hep yazlık. Birkaç defa da tartıştı insanlarla çünkü insanlar köyden gelen balıkçı çocuklar, çocuklar yani, şeyin, sahilin önüne sepet atmışlar, sepetlerine alacaklar. İşte ukala doktorlardan biri şey dedi yani, hatırlıyorum ben de daha, daha çocuğum yani. İşte dedi, "gidin" dedi "burada" dedi, "niye

duruyorsunuz, ne bekliyorsunuz?" Falan, babam "sen" dedi, "gelmişsin, insanların şeyine, kendi köyüne" dedi, "parsellemişsin" dedi, "çocukları" dedi, "kendi köyünden mi kovmaya kalkıyorsun?" İşte "kıyı kanunu nedir biliyor musun?". Tabii bir de yani kıyı kanunları falan. Sonra inadına babam bütün üç saat boyunca, sen o çocuklarla gürültü yap, oyna, şeyin önünde, sepet at, balık tut ve yani öyle de bir çocukça da çocuksu da bir adam. Hani böyle, ağabeyim de öyle, yani vicdanları o kadar şey ki hassas ki ama sağlıksız bir ilişkilene biçimi de olabiliyor böyle agresiflikleri ya da işte neyse duygusallıklarıyla. Dolayısıyla Bodrum'da; mesela babam falan Bodrum'da benim aklımda pek yok. Daha çok kuzenler, teyzeler falan var. O da çok ya da işte Bodrum'da, o sitede arkadaşlar, oynamalar falan.

Yani benim için Bodrum o açıdan şey açısından özel değil. Birçok deniz kenarı Ayvalık'a işte gittiğimizdeki kamp falan. Böyle denizlere girmek, deniz o denize kavuşmak hissi güzel. Ama Bodrum'un bizzat kendisi -şey açısından güzel- benim ergenliğimde benden; üç, dört yaş büyük kadın kuzenimle işte, artık 18-19 yaşlarındayım. Bodrum'a inip, içip insanlarla tanışıp, o daha çirkin gece hayatını risk de almadan, yani İstanbul'da yapamayacağın kadar rahat olabiliyorsun turistik yerlerde. Öğrenmek açısından yani hayatta: bir şeyleri denemek, tecrübe etmek, büyümek, katmak, içinde kalmaması, artık ne dersek diyelim o açıdan benim hayatımda; ben olmamda büyük bir katkısı vardır. Az halt yemedik açıkçası Bodrum'da kuzenle. O yani şey "Bodrum'da olan, Bodrum'da kalır" hikayesiyle kaldı onlar ama o açıdan yani bir şeyleri yaşayıp, bir şeyleri aşmak açısından, hani Türkiye'de bir kız çocuğu olarak büyüyorsun. Ne kadar eğitilmiş bir aileden gelersen gel, aslında çok da rahat, aslında hiçbirimiz bilmiyoruz büyükşehirlerde. Hani öyle bir istediğini giy, istediğini iç, istediğini yap şeklinde hani kendini rahat hissetme alanları yarattığın halleri var. Öyle bir şanstır ergenliğini ve öyle bir yazlık beldede geçebilmesi ama onun dışında bir, tabii ki orada da işte çok eski arkadaşlarımız oldu. Üniversite sınavı açıklandığında; sitedeydik. O, o yaş grupları hep birlikte sonuçlara baktık falan bir sürü anı var tabii. Ben birinden hoşlandım, biri benden hoşlandı, güneşi doğurduk, güneşi batırdık, işte şişe çevirmeler, şişe çevirmeceler oynandı iskelede. Yani bir sürü öyle ergenlik hikayeleri var. Ama hani, ya da işte kuzenlerimle; aile ilişkilerinin işte biraz daha tekrar şey olması, görüşmemiz.

Çocukken hani şubat tatillerinde görüşüyorduk ama çalışmaya başlayınca falan öyle olmuyor. O açıdan bir önemi var. Ama annem için önemi çok şey tabii yani annemin aile açısından şey önemli yani sıfırdan dört duvar gri boyası bile olmayan, ne denir o? Ham, işte ne diyoruz? Su basmanı falan dedikleri böyle hani dört duvar sıfırdan gri beyaz alçısı bile atılmamış bir dört duvar almıştık biz. Seneler içinde onun her şeyi birlikte seçildi, para olmadı; ilk önce alt katın tuvaleti yapıldı, sonra üst katına tuvalet yapıldı. Hani öyle bir şeyi sıfırdan yapmak ve gerçekten annem için de

yani çok bize dair bir şey. Hani çok sıkışmayız umarım bir şey olmaz, hani evden çıkarmamız gerekmez. Annem diyor, işte şimdi alt katta küçük oda gibi bir yer var. Onun içini yaptırsak ya, “****” büyüyünce ergenliğinde orada olur falan hani böyle bir ileriye, çoluklu, çocuklu, torunlu, zamanların hayallerinin kurulduğu bir, öyle bir manevi değeri var. Şüphesiz ama daha manevi açıdan çünkü evde 2010'dan sonra üniversite bittikten sonra ben de bir hafta, on gün geçirmişimdir Bodrum'da; iş, güç, işte tatilin pek olmaması sebebiyle, iki hafta geçirmişimdir, hafta sonları kaçmışımdır. Öyle bir, gençlikteki gibi; iki ay kalmalar falan da kalmıyor artık tabii. Ama yani bana hem manevi açıdan önemli, özellikle annem için çok önemli olduğu için, hem de işte şey gençlik anılarım açısından tabii bir yeri var. O yani daha ne, hani, dört duvar arasında büyümeyip, Bodrum gibi bir yazdık beldede; bir şeyler yaşamak, görmek, öğretici. Bir genç kadın için özellikte.

Ya çocukluk hayallerim şeydi; legolarımız vardı. Abimindi tabii onlar, küçük küçük legolar, böyle büyük değil. **Şeyler yapardım ben: çok odalı evler yapardım legolarla, kalabalık böyle, sekiz, dokuz odalı. Onlar da böyle o zaman kim bizim arkadaşımızsa, onlar otururdu, onların çocukları falan otururdu. Çok odalı evlerim vardı benim, lego ile yaptığım.** Öyle bir şimdi mesela ona seviniyorum ki şimdi dün üniversiteden bütün arkadaşlarla konuştuk. Araştırma görevlileri; aşağı, yukarı aynı yaşlardayız. Doktorası ya yeni bitti, doktor oldu, ya yeni bitecek falan aynı seviyelerdeyiz, aynı işte sosyoekonomik ve işte politik çizgilerdeyiz. Çoğu tek başına yaşıyor mesela. Ya işte siz de ne güzel oturuyorsunuz, falan filan. Öyle diyorsunuz ama aramızda tek fark var: ben de sizle aynı parayı kazanıyorum, hani tamam ailem çok destek olmuyor falan belki, siz yalnız yaşayanların öyle bir avantajı var ama benim öyle de olsa, ya ben ev arkadaşları ile yaşamayı tercih ettim, bunu güzel buldum. Siz yalnız yaşamayı tercih ediyorsunuz. Ya bu benim tercihimin bir sonucu, şans falan değil, yani, hani, sonuçta.

Karantinada; ne güzel evinizde, tiyatrodan arkadaşlarınızla sohbet, muhabbet iyi de yani ben bunu yaşamayı, bunu ben tercih ettim. Karantina olsaydı da böyle yaşadım, olmasaydı da böyle yaşadım. Başka bir derdim olduğunda da insanlarla yaşamayı istiyorum, mutlu zamanımda da insanlarla yaşamayı istiyorum. Sense, yalnız olup izin verdiği kadarıyla, insanlarla görüşmeyi istiyorsun yani evine kapını çekmeni. O açıdan, o çocukluk hayalim; bir sekiz odalı olmasa da (gülüyor), küçük yani kıyasla, çevremdekilere kıyasla. En azından bir şekilde devam ediyor. Ama hep söylüyorum mesela; “****”buradayken çocukluk arkadaşım işte. O sitede bahsettiğim “****” otururduk biz, annemlerin yatağının üstünde beş tane kız, yani, iki kişilik yatağa beş tane küçük kız sığıyordu. Artık, çekirdek mi? Kurabiye mi? Çay mı? Ne İçiyorsak muhabbetler, muhabbetler, muhabbetler... o zaman annem böyle o zaman tabii, onların ailelerine nazaran, benim ailem daha

modern kalıyordu. Babaları, yani babamla benzer meslekler yapsalar da anneleri daha köyden gelmiş falan kalıyorlardı. Annem böyle hamburger yapmış bize o zaman. Evde hamburger yapılma fikri yani falan (gülüyor) böyle. O hayallerde "****" varken benle yaşadı. -ki diyordum: vallahi yani kocalarınızı alıp, buraya geliyorsunuz değil mi? Hani. Birlikte yaşamaya devam ediyoruz. Giden yok, değil mi? (gülüyor) falan diyordum. Hakikatten şunu ciddi ciddi ikna ederdim diye düşünüyorum. Hala öyle bir hayalim var. Yani o çocukluktaki hayalimi koruyorum. Daha böyle işte şeyler de vardır ya, eski yani Türk, Türk Dizilerinde; doğuda aşiret evleri böyle aynı avluya bakarlar ve herkesin farklı kapısı, odası vardır. Millet için bu bir şey; büyük bir ihtimalle travma yani. Allah'ım herkes birbirine bakıyor, birbirini konuşuyor, dedikodu yapıyor falan gibi bir ağır yük insanlar için bu. Herhalde bunu hayal etmek falan ama benim için hiç öyle değil yani. Ben öyle bütün kapıların birbirine baktığı bir avluda, e, tabii o, o dizilerdeki fark: seçtiğin insanlarla birlikte değilsin. Hani ben seçtiğim insanlarla birlikte olacağım, bir avluya bakmayı tabii (gülüyor) tercih ederim.

Onun dışında, işte gelecek, ya çocukluk hayalim; yani ben çocukken insanlar mesela 18 yaş, hani bu, bu bana da ilginç gelir. Sebebini bilmiyorum paylaşayım. Ben çocukken hiç 18 yaşında, ne olacağımın hayalini kurduğumu hatırlamıyorum. Genelde öyledir ya işte; 18'ini, 20'li falan kurarsın. Ben niyeyse, 28 yaşında olmayı istiyordum çocukken. Yani 28 yaşına geleyim istiyordum ve 28 yaşında da artık yine niyeyse? Kendi ayaklarımın üzerinde durduğumu ve ne yapmak istediğimi bildiğimi düşündüğüm, bir yaş olduğunu düşünüyordum bunun. 28 yaşındayken düşündüm. Aşağı yukarı öyle de olmuş. Yani en azından avukat olmuştum. Masterımı yapmıştım. Akademiye başlamıştım. Doktorama başlamıştım. Hani aşağı yukarı hani ama tabii; hayat işte. Olmak istediğim yerde miyim falan, sorusunu her zaman soruyor insan. Yani ben gerçekten kimya ya da fizik alanında yoğunlaşıp; doğa bilimleri yapsam, çok daha huzurlu olurum şüphesiz. Ya da çok daha işe yarar hissederdim kendimi; Türkiye'de hukuk falan hani. Şüphesiz çok ilgileniyordum. Gerçekten bir fizikle. Fizikçi olsam kendimi daha iyi hissederdim gibi geliyor. Çünkü yani bir fizikçiye o geçenlerde size de söylemişimdir. Yani bir fizikçinin yaptığı işe, istediğin kadar küfret, bir fizikçinin yaptığı işi istediğin kadar değersizleştirir, o elma yine yere düşüyor yer çekimiyle. Ama hukukta öyle değil. Yani sen değersizleştirdiğin kadar ve anlamsızlaştırdığın kadar anlamsızlaşıyor hukuk. Çünkü insan yapımı. Dolayısıyla böyle Ne yapıyoruz? Ne işe yarıyor? Kimin işine yarayacak? Ne kadar anlamsız... sorguları yapılıyor ama bu bu biricikleştirmiyor ama yani. Bence hem her hukukçunun yapması gereken, her sosyal bilimcinin yapması gereken sorgulamalar bunlar, şüphesiz. Sadece Türkiye'de değil, dünyada belki. Yani öyle sorgulamalarım var. Ne yapmak istiyorum? Nedir?

Yani hep bir "B planı" olarak: bir meyhane açmak ama yani çok ciddi düşünüyorum, mesela; meyhanenin meyhane toparlanırken, bir tane robotun; robotta dışarıya servis yapan bir şey böyle; şöyle, mesela: pet şişe. Bunları geliştirdim anlatayım. Ama fikrimi çalmayınız lütfen (gülüyor). Mesela, meyhane toparlanıyor, artık bir noktadan sonra toparlanacak; bir iki masa kalıyor. Hani herkesi de daha fazla çalıştırmak istemiyorum. Kapanmaya yakın, o çorba pişecek. Sonra dışarıya çorba servisi yapacak ama para karşılığında değil. Ben önceden bunun yerinde de bir kişi durur diyordum. Ben dururum, biri durur diyordum. Sonra mantıksız, robotlar yapabiliyor böyle şeyleri diye düşündüm. Bütün gece devam etmesi gerekiyor çünkü. Sonra da yani, çorba ziyan olur, kim alır? Kim almaz? Falan diye düşünüyordum. Bir tane pet şişe atarak çözdüm o işi de. Bir tane pet şişe atılacak, robotun içine. Para karşılığı olsun istemiyorum çünkü. İşte bir tane şey kapla, bir kapla, bir parça ekmek verilecek. İşte ekmekleri de şey, bu askıda ekmek usulü ya da işte akşamına fırıncılarla anlaşırım, kalan ekmekleri verirler falan diye düşündüm -sürdürülebilir olması için-.

Bayağı düşündüm yani. Çorba dediğin de işte yine böyle şey; pazarda en son kalan, Migros'ta en son kalan, böyle henüz atık olmayan ama çorba dediğin şey de kullanılabilecek ama Migros'a giden teyzemin almaktan imtina ettiği şeylerle falan sürdürülebilir bir şey yaparım, diye düşünüyorum. Meyhanemin çıkışında, bir çorba servisi olacak sokağa. Ayrıntıları da bu şekilde. Hatta şeyi de düşünüyorum: böyle sürekli o kapları ver, kaplar verilecek, kap tüketeceğiz falan. Yerine işte herkesin bir bardağı olsun, kendi bardağı ile gelse, yani sonuçta evsizlere bir bardak bulunur yani falan böyle fikirlerim var. Meyhanemin de her akşam başka bir konsepti olacak. İşte bir gün; Yunan olacak, böyle biraz daha açık renk masa örtüleri; Akdeniz şarkıları falan, bir gün Karadeniz olacak; "****" türkü söyleyecek bize falan işte. Daha böyle şey; peştamal tarzı dekorasyonla falan, ya da hafta hafta mı olur? Gün gün mü olur? Onu tam kestiremiyorum. O kadar ayrıntılı şey yapamadım. Bir gün ağır Sıra Gecesi yapacağız. Bir gün işte Türkü Gecesi, bir gün işte daha Türk Sanat Musikisinden. Daha şık kostümlerle gelmemiz gerekiyor ama o akşama (gülüyor). Öyle "****" meyhanemin ismini de bulmuştu, paylaşayım kamuoyuna "Deli Zeli'nin yeri" (gülüyor) meyhanemin adı. Böyle yani. Şaka bir yana şey böyle; dost meclisi olan bir yer, meyhane mi olur? Ne olur? İsterim tabii ama bir yandan, mesela işte; babamın kitapları, dayımın kitapları, amcamın resimleri, babamın makaleleri falan düşünüyorum böyle, öyle bir yer. Geçen, geçen aklıma geldi bu, bu meyhane kadar oluşturulmuş bir hayal değil ama hani hayatlarında entelektüel olarak çok biriktirmiş ve çok üretmiş insanlar var. Çevremde işte: babam, amcam ve dayım. Babam ve amcam biriktirip yani babam hem biriktirmiş hem üretmiş, amcam: sıklıkla üretmiş; resim alanında, karikatür alanında, dayımı da sıklıkla toparlamış, çok fazla resim, çok fazla kitap, çok fazla cd, çok fazla plak. Dolayısıyla yani onları bir arada böyle insanların gelip; kütüphane gibi diyeyim ya da Kütüphane Cafe gibi gelip; okuduğu, baktığı, izlediği bir şey düşündüm en son. Sonra sabah

öyle olsun, akşam yine meyhane olsun, diye düşündüm ama (gülüyor) böyle yani. Hayal de denir yani. Yani bunların hiçbiri, hayal olmak zorunda da değil şimdi, hani daha somut konuşursak: dün araştırma görevlisi arkadaşlarla konuştuk yani Türkiye'de sistem; Sabancı usulü yani okutman artık sabit kadroların olmadığı, sadece okutman olarak derse gelip, gittiğin, dolayısıyla hiç güvencen olmadığı, işte şimdi biz de doktor olduğumuzda bile ne yapacağımızın belli olmadığı falan düzlemler yaşanıyor, yaşanacak da. Malum "****" vizyonu da buna, bizi götürüyor. Dersleri azaltıyor, bir şeyler yapıyor yani. Bu sene olmazsa, gelecek sene hani akademide de ne kadar kalınacak? Kalınsa bile birkaç saat ders ücretli akademisyenler olarak da sadece bizim üniversite değil, tüm üniversitelerde böyle bir dönüşüm olabilir. Yani avukatlığı da işte odur, budur. Bazı arkadaşların yanında daha gönüllü, daha emektar daha başka bir şekilde yapıp hani yine para kazandığın. Yani böyle oturup, bir şirket avukatı olamam artık bu saatten sonra yani.

Dolayısıyla bilmiyorum ama gelecekte kesin olarak bir şekilde karnımı doyururum dediğim için öyle bir kaygım yok. Doktoram bitsin istiyor muyum? Çok emek vermişim diye sırf, istiyorum. Yok isteğim yok ama başlamadan da bitiremeyeceğim ama bir türlü de başlamıyor. Sırf yani bitirmiş olmak için, içimde kalmasin diye. İşte süreler de kısıtlı ya, süreyi de geçirirsek bitiremeyeceğiz falan diye bir dertle başlayıp bitirmek istiyorum. Ama bu dert de aslında yeterli motivasyon değil, başına oturmak için masanın. Dolayısıyla da çok oturulmuyor. Yani işte tabii ki sizlerle olan hayallerle birleşiyor hepsi. İşte bu İznik'teki; İznik olsun, A olsun, B olsun fark etmez, ortak alanlar ya da işte bir mekânın bir lokali olması, onu işletmek. Hani tüm bunlar da işte; hayallerin hepsinin birbirinin içine girmesi. Haliyle ama hiçbiri böyle ayakları üzerinde duran şeyler değil. Şu an çünkü en yani önümde bir sorun varken, bir sonrakine gitmekte zorlanıyorum derken, bir sonraki, bir sonraki şimdi ha, tamam hayalini kurayım ama sonra bakarız ayrıntılarına dediğim bir şey. Şu an önümde duran iki şey var: abimin meselesi, sürdürülebilir değil şu an hayatları ve sürdürülebilir olmadığı sürece de ben öyle kafama göre bir yere sermaye yatırıp, bir şeyler yapayım, aman onu yapayım, daha çok yapamam, dayımın meselesi, dayımın davaları, şu, bu, benim üzerimde hem maddi hem manevi çok büyük bir yük olacak. Abimin hikayesi ile para mevzuları ile bağlayacak o. Şimdi işte o arada da doktorayı bitirirsem herhalde anladığım kadarıyla, iki, üç sene sonra yine hayatındaki şey projeksiyona bakıldığında; üç sene sonra bunların netleştiği ve ben artık ne yapıyorsam, yapıyorum dediğim sürece; yani doktorayı bitirmiş ya bitirmemiş olacağım...

Ya abim dönmüş ya dönmemiş olacak. Ya da havalar çok kötü gitmiş ve vazgeçmiş olacağız, ya iyi gitmiş ve iyi bir şeyler olmuş olacak. Böyle iki, üç senenin belirsizliği biraz sancılı geçecek gibi ama sonra yine işte. İşte o arada da çocuğum olursa iyi olur, diye düşünüyorum (gülüyor).

Böyle de bir şey var yani. Hayal, yani hayal değil bu da. Hayal deyince daha uç bir şey olmak zorundaymış gibi geliyor. Plan deyince de çok planlı olması gerekiyor, öyle bir plan da değil, ikisinin arasındaki kavramı bilmiyorum. Var mı öyle bir kavram? Hayalle plan arasında? Amaç, o da değil. Yani bir çocuk sahibi olmak istiyorum. Ailemizde erken menopoz var ve yani iki, üç sene içinde harekete geçersen iyi olur gibi duruyor. Ama işte bu da işte; yani hayal olmasına gerek yok. Çünkü isteyen çocuk yapar.

Ama plan olabilecek kadar da basit bir iş değil tabii (gülüyor). Biraz bir şeylerin denk gelmesi lazım. İşte onlar da nasıl denk gelir, ne olur, bilmiyorum. Yani “****” bir kuzeni olsa, abimin; bir yeğeni olsa, annemin; bir torunu olsa, güzel olurmuş gibi geliyor ama hiç fena olmaz bence ama (gülüyor) ama işte bilmiyorum. Bunlar işte yani kafamda dönüyor işte falan ama bunlar hani olur, olmaz çok sıkıştırmıyor beni. Şu anda en çok hani "yapmam lazım ama of! Nasıl yapacağım? dediğim şey, doktora ve abimin mevzuları. Yani dayımın mevzuları da bir şekilde olacak yani o davalar falan, stres oluyorum ama yani bir şekilde olacak. Biraz daha ön görebildiğim ya da gönderemiyorum ama en azından kervan yolda düzülürken bir avukata danışırım, bir şey yaparım, bi, bi... çözerim gibi geliyor ama abimin mevzu, doktora mevzu biraz başka değişkenlere bağlı. O yüzden böyle çok uzun vadeli bir gelecek planı içinde bulunamayacak kadar rasyonel, çok uzun hayaller işte en fazla beş sene sonrasının hayalini kurabiliyoruz. 10 sene sonrasının hayalini kuramayacak kadar rasyonel oluyor insan. On sene sonrasına, beş sene sonra bakarız (gülüyor) gibi.

Mesela Bodrum'dan, tam o anlamda bahsetmiş oldum, galiba. Ankara'da, ya şimdi kadın olarak yani eş zamanlı insan kurgulayamıyor, çünkü benim o yaşlardaki Ankara'da, o yaşlardaki İstanbul'da olsam, aynı şey belki olurdu ama yine de olamazdı gibi geliyor. Biz Ankara'da yani 13 yaşında, 14 yaşında işte, otobüse binip gidebiliyordum. Genç bir kadın olarak, erkekler de gidiyordu ama kadınlar şimdi hele daha tedirgin olurlar. Ya da akşam hava karardıktan sonra biz işte, bizim siteye, 20 dakika mesafede. İşte bu ne gibi diyeyim? Küçük, küçük Bağ..., küçük Bağdat Caddesi diyeceğim ama haksızlık olur yani. Ufacık ama çok hareketli bir yer. Kumpirci var, çikolatacı var, dondurmacı var, sineması var falan öyle bir Bahçelievler. Hareketli bir cadde vardır; 20 dakika mesafede. Biz yani yaşıımız yine 14, 15 olmasına rağmen giderdik, o caddede yürürdük boydan boya. Herkes yürüyüşe çıkardı o caddede. Bahçeli evlerin olduğu zaten adı üstünde semtin. Oranın bir ana caddesi. Orada da restoranlar, işte oyun alanları, kafeler falan var. Orada yürürdük. Mesela şimdi ben düşünemiyorum. O yaşlarda genç kızlar çekirdek almaya gitsin oraya. Ya da işte; 17- 18'imize geldiğimizde bira almaya gidiyorduk bizim sitedeki bakkallar kapandığı için. Ve hiç aklıma bir saniye de hava da geç oldu, karardı da gitmeyeyim de falan, öyle

asla, yani bir düşüncesi bile geçmiş bir şey değil mesela. Bunun iki sebebi var birincisi dönem büyük bir ihtimalle, daha güvenli hissettiğimiz bir dönemdi herhalde ama ikincisi Ankara olması bence. Şeyi hatırlıyorum ben o zamanlarda, yani o zaman dediğim ne zaman bilmiyorum, ama ben Ankara'da olduğum zamanlarda, daha mı büyüğüm, daha mı küçüğüm bilmiyorum, taksicilerin kaçırmaları falan hikayeleri vardı, ya da taksicileri kaçırma hikayeleri. Böyle bir, birileri, birilerinin kaçırdıyordu bir şeyler oluyordu. Ya da böyle ya da şey, yerde sürükleyip kapkaç hikayeleri falan böyle güvensizleşilen sokaklar. Mesela, şeyi düşündüğümü hatırlıyorum, belki de küçük aklımla doğru düşünmemişimdir ama, "Ankara'da mümkün değil bu" dediğimi hatırlıyorum.

Bunun sebebini de şeye bağlamıştım yine küçük aklımla, yani sen Ankara'da yerde birini sürüklemeye kalksan Genelkurmay'ın torunu çıkar yani. Hani, hani kapkaç yapacağım derken hani kimin kapını kaçacaksın gibi bir şey. Yani ister istemez ya hani, o, onun, osu, bu bunun, busu. Tamam demir demiri kesiyor Ankara'da. Hani pislik yok demiyorum ama demir olacaksın ki demiri keseceksin gibi bir pislik. Biraz daha büyük pislikler var Ankara'da, onların ağırlığı var yani daha dolambaçlı, daha kirli daha, ama yani, yolda sokakta giderken yerde beni biri sürükledi, iyi cesaret isteyen bir şey bu. Ya milletvekilinin bir şeyi çıkar ya işte müdürün bir şeyi çıkar, ya bir bakanın bir şeyi çıkar, yani, elini, elini sallasan bir güç tırnak içinde, sonra o güç, kimin, yani kim yani iki güç arasındaki hikâye başka tabii. İşte benim ağabeyimin yine kayıtları girsin, "****"ın oğlunu dövmeşlüğü var (gülüyor). Baya dövmeş, karakola götürmüşler ikisini de. Yani adam da ne yapsın, ikisi hakkında işlem yapamıyor, çocukların. Çünkü teki "****"nin oğlu, diğeri de baş kontrolörü, "****" adam, yani oğlu. Şimdi öpüşün barışın yani, yapacak bir şey yok gibi. Hani o yüzden midir bilmem, dönemle de alakalı, ben Ankara'da kendimi güvensiz hissettiğimi sokakta, "****" kurumunun bahçesi de izbe karanlık olur, koca bir arazi. Biz orada geceleri aşağılara kadar inerdik, köpeklerin oradan, Türkiye "****"ten, şeylerinden, demirlerinden yukarılara falan tırmandırdık, kadın başımızda yani. Hani ve bu anormal değildi, kötü ya da korktuğumuz, yani yaptığımız şey tabii ki normal bir şey değil ama başımıza bir şey gelir, biri bizi bulur, bizi biri bir şey yapar falan diye, kadın olarak ayrıca kötü hissettiğimiz bir şey yoktu. Ama yani çok değişik hikayelerdi, bir yandan böyle diyorum, bir yandan da neleri sıradanlaştırıyoruz. Sitede özel daireler de vardı. Bir tane yedi, sekiz çocuklu bir aile, bir tane böyle ismini de vermeyim şimdi, Mercedeslerinde plakaları var falan "AD" diye. Böyle mafya bozuntusu bir tip belli ki, bir özel dairelerden tekini almış sitede. Akraba evliliği olsa gerek evde birkaç tane genç kadın var, büyük bir ihtimalle birkaç kadınlı bir adam, çocuk aklımızla, akrabalık ilişkisi olsa gerek ki çocukların bir kısmını özürlü falan. Mesela onların büyük çocukları sitede dolanırdı öyle sitede ağzından salyalar aka aka, hani on, on beş yaşında mı bilmiyorum, bir yandan İbrahim Tatlıses dinlerdi. Biz

İbrahim Tatlıses söyleyince mutlu olurdu, "bir daha söyle", "bir daha söyle" derdi falan, biz de onu mutlu etmek için söyledik çocuk aklı.

Ama şeyi hatırlıyorum mesela, aslında bugün için ne kadar travmatik, bize pek öyle travmatik gelmemişti. Erkeklik organını salla... çıkardığını falan, küçük çocuğuz biz. Kadın, erkek orada. Gülmüştük yani hani, ne bileyim öyle bir "aman Allah'ım", falan yani gülmüştük,"ayyy" falan demiştik, kaçmıştık falan ama yani çok da öyle bir travma olmamıştı. Kimse, yani, şu an hala birçoğu ile görüşüyorum arkadaşların, kimse de bunu böyle bir hatırlamıyor bile yani. Çocukluk, sokakta büyümenin verdiği halle mi, ha çocuk, adam da bize kadına ya da bir erkeğe saldırma güdüsüyle değil, yani orasını açıyor, burasını açıyor, işiyor falan hani öyle bir cinsel bir organ olarak kullanmıyor onu zaten ama sen cinsel organ olduğunu biliyorsun. Hani böyle şeyler de vardı kadın olarak hani, dediğim de aklıma gelen "oo ne kadar da güvenceli be" falan dediğimde hani ne var dediğimde çıkan bir şey bu. Ama normalde anlatmam bunu yani öyle bir. Ya da işte Balgat'tan şeyler gelirdi, bebeler tırnak içinde, tabii onlar daha küfürbazlar, çok küfrediyorlar. Bizimkiler onlarla maç yaparken, normalde bizimkiler de küfrediyor ama bizimkiler onlara maç yaparken daha fazla küfrediyor falan. Çünkü ispatlayacaklar ya bizimkiler de devlet memuru çocuğu değil de onlar da belalı olacaklar falan. Ne küfürler duyardık, rahatsız olurduk söyledik "çok küfrediyorsunuz bak, iki, üç gün hep küfredeceksiniz o zaman" yani şey onlar gelince sitede küfür oranı artardı falan mesela, biz de söylenirdik ama. Ha, o kadar duyarlı mıydık küfürlere, neydi, öyle değildi.

İstanbul, işte Bodrum bende şey oldu dediğim gibi, daha özgür olduğum, daha rahat olduğum giyimimde kuşamımda falan ama zaten şey Ankara'da öyle giysiye falan dikkat ettiğimi hiç hatırlamıyorum. İstanbul tabii daha bilinçli olduğumuz bir şeydi, benim şöyle bir farkım var yine "****" de okumak. "****" üniversitesi bir yani bir komün köy gibi, devlet üniversitesi olduğu için herkes aynı ideolojiden ve aynı sosyoekonomik sınıftan geliyor değil yani hiçbir üniversitede öyle değil şüphesiz ama. Hani bizde devlet üniversitesinin yelpazesi daha geniş olabiliyor, çok geniş bir yelpaze vardı, çok farklı şehirlerden gelen insanlar falan. Ama bir şekilde yani ÖSS'yi övmek ya da ÖSS'nin iyi seçtiğini söylemek değil kastım ama bir şekilde belli bir matematik zekâsı, belli bir mantık, işte çıkarma, toplama işte neyse neden-sonuç ilişkisini kurabilecek, Türkçe bilgisi ve hani belli bir eğitimde insanlar, yani kendini en azından okumakla ve matematikle biraz eğitmiş insanlar oluyordu orada. Dolayısıyla ağabeyimin şey dediğini hatırlıyorum "nasıl yani, sizin okulda hiç kavga çıkmıyor mu?" dediğini hatırlıyorum. "****" Üniversitesi'nde ben hiç kavga görmedim, hiç. Yani tartışma dışında böyle insanlar birbirinin üstüne yürüdüğünü hiç görmedim, hiçbir zaman. Ya diyor, "politik falan geçiyorum" dedi yani, "hiç mi hiç kimse birbirinin karısına

kızına işte göz dikmez, bir laf etmez" yani dedim ki ya ben hani, "yani zaten bir tane küçücük kantin var, dip dibe oturuyorsun, birbirinin sevgilisi ise zaten diğeri onu görüyordur, ona rağmen bakıyorlarsa da diğeri de diğeri salıyor herhalde". Yani hani öyle bir kavga etmiyor, kimse kimseyle. Öyle bir şey de olunca bir de tiyatro üstüne ister istemez daha sorgulayan, daha özgürlükçü, daha rahat ilişkilerin yaşandığı, hani tiyatrocular çok bohem ve ahlaksız görülür ya, o kadar değil, şüphesiz ama, kendince bir ahlakı var ama daha fazla sorguluyorsun, daha başka. Öyle olunca öyle bir, kadın olmanın dezavantajını yaşadığım bir ortam içinde bulunmadım haliyle. Ve "****" çevresindeki arkadaşlarımla gerek tiyatro gerek işte hazırlık sınıfında farklı sınıflardan arkadaşlarlaydık, dediğim farklı bölümlerden, gerek hukuk fakültesi zaten belli bir şey, gerek tiyatrodan, üç ayrı grup arkadaşım vardı. Yani hiç öyle bir kadın olmanın ayrıcalığını, aksine işte kadın, erkek çıplaklığını çok normalleştirdiğimiz, çünkü birlikte giyiniyorsun, soyunuyorsun hani o yüzden vücudum meta olmaktan çıktı, hani tiyatro ona çok iyi bir araç, onun da kolu, benim de kolum, onun da memesi, benim de memem. Tiyatroda bir şey aslında yani tiyatroda kullanabileceğin bir şey aslında, kadın memesi de erkek memesini farklı da kullanabilirsin, evet. Kullanmayabilirsin ama yani yeri geldiğinde kulisi olmayan bir odada birlikte soymak zorundaysan birlikte soyunursun yani. Birlikte yatıyorsun, kalkıyorsun, aynı evlerde birlikte uyuyorsun o ara birileriyle tabii ki âşık oluyorsun, sevgili de oluyorsun ama hani bu her birlikte, işte on kişi uyuduğunun komün hayatında herkesle yatıp kalktığın anlamına da gelmiyor. Dolayısıyla görüyorsun kadınla erkek yakın arkadaş da olabilir. Tamam yakın arkadaşı olurken, arada gönlü kayar, flört eder, akı karışabilir ama yakın arkadaş olmaya devam da edebilir falan. O anlamda ne yazık ki mi demeliyim, iyi ki mi demeliyim bilmiyorum yani Türkiye açısından, Türkiye geneline baktığımızda İstanbul'u bile geçiyorum, çok azınlıkta kalabilecek bir, yani işte ailem yani, tabii işte azınlıkta kalacak derken tabii ailedeki kadının şiddet görme hikayelerinin dozunun yüksekliği yani ya da kadının yaşadığı çaresizlik, çoğu ailede Türkiye'de görünmeyeceği kadar fazla büyük ihtimalle, yani şiddet dozu olarak söylüyorum. Ama bir anlamda işte bu yaşanırken, yani kadının sözü değersiz de değil maddi olarak evi tek çeviren fikri, karar veren kadın, fikri sorulan kadın bir yanıyla da böyle bir dengesizlik. Ondan sonraki süreçte de tamam ağabeyimin benim üzerimde kız kardeş tahakkümü vardır, şudur budur. Ama bir yanıyla da özellikle belli bir yaştan sonra, ağabeyimin bulunduğu konumla benim bulunduğum konum sebebiyle, ağabeyim bana haliyle saygı da duyuyor. Yani o tahakküm ilişkisi devam edemiyor. O pislik zamanlarında, ergenlik zamanlarında, küçük kız kardeş işte güya korumaya mı çalışıyor, ne yapıyor belli değil, gücünü göstermeye çalışıyor halleri, elbette oldu ama bunlar hani Türkiye gerçekliğinde çok küçük kalan şeyler. Ondan sonra İstanbul'da yaşadığım, Bodrum'da kuzenle yaşadıklarım İstanbul'un gece hayatında yaşadıklarım, "****" Üniversitesi tiyatronun verdiği bu, ne diyeyim, daha, yani çiçek çocuk mu diyeyim, bohem mi diyeyim, rahat mı diyeyim, yani liberal

demek istemiyorum, o anlamda şey açısından politik anlamda bir liberallik değil ama daha özgür, rahat düşünce anlamında öyle ayrıcalıklı. Ya çünkü hani insanlar diyorum ya yani, ben Ankara'da en ufak bir şeyde insanların birbirlerini bıçakladığı bir çevrede büyüdüm. Yani silah çektiği, politik açıdan da çok büyük kavgaların olduğu ya da babamı arıyorlardı belediyeden, bilmem ne Belediye Başkanı arıyor. Babam karşımda beyaz atletle oturuyor. "Efendim" işte, "buyurun he, şu belediye başkanı mı? Babam evde yok" falan diye yalanlar söylediğimi biliyorum. Yani aslında insanın ne kadar çirkinleşebileceğini, dolandırıcılık açısından da şiddet açısından da görmüş bir insan olarak, bürokrasi içinde, yalan dolan hukuk camiası içinde, rüşvet açısından. Bir yandan ama benim hayatımdaki tercihlerim beni onlardan çok uzak tutacak, her şeyin konuşularak anlaşıldığı, hatta biraz kaypaklığın bile mümkün olduğu "ulan daha iki gün önce şu Ayşe ile birlikteydin nasıl iki gün şimdi" hani, daha fazlaca, yani şu zaman sorguladığımda, o zaman da sorguladığımda, "yani tamam, biz de ahlakçı değiliz ama ayıp diye de bir şey var yani, hani, bu kadar kırıp dökmeseniz insanları, bak ne kadar üzülüyor" ama, ama yine de her şeyin konuşularak çözüldüğü bir camia içindeydim.

Şimdi yani düşünüyorum, babamı kaybetmeseydim nasıl olurdu, kestiremiyorum. Ama ben "****"de bir erkekle aynı eve çıkarken hiç düşünmedim. Erkekle aynı eve çıkmam ailem tarafından nasıl karşılanır diye. Halbuki hala, ya da mesela çocuğum olmazsa, yani âşık olduğum, evlendiğim bir adamdan çocuk yapmazsam, gidip başka birinden çocuk yapsam diye düşündüğümde, "ay annemi nasıl ikna ederim, teyzemler ne der, abim ne der?" diye düşünmüyorum. Yaparım yani. Ama tabii bunda şeyin de etkisi var hem tamam teyzemler, annem, ağabeyim, şu, bu ama hem benim biraz alıştırmam hem de bu zamana kadar tercih ettiğim şeylerin ve kendi kendime yaptığım şeylerin hiçbirinde çok büyük bir yanlış yapmadığım için insanlar da bana, "ne yapıyorsun sen?" diyemiyor tabii, belki. Yani "vay efendim sen" demezdi kimse ama diyecek olsa bile, ya bu zamana kadar ben kendi kendime okumuşum, çoğunlukla sizden para almadan burslarla okumuşum, yani sadece maddi anlamda değil ama bir sürü sıkıntıyı birlikte atlatmışız, artık bir noktadan sonra bana da saygı duyuyor. Hani Annem der mesela yani, "evlenmeden çocuk yapman bence normal ama çocuğa soran olmaz mı?" der mesela, "anne" diyorum ben de "hukukçuyum, ya kim bilecek ben evlenmeden çocuk yaptım mı yapmadım mı?" Hani konuşabiliyoruz en azından bir şeyleri. Hani teyzemler, anneme nazaran daha az okumuş ya da daha yaşlı ya da daha eski kafalı olsalar bile, benim çevremde beni ayıplayan kimse kalmadı hani. Herhalde bir şekilde kendini ispat etmenle mi alakalı ya da biraz herkes zaten biraz farklı ve deli olduğumu biliyor, çok da böyle 25 yaşında evlenip 26'da çocuk yapmayacağımı biliyordu belki de yani. Hani zaten o beklentileri pek yaratmadığım için mi? Hani, "zaten bu kız azıcık deli, ne yaparsa yeridir, çok da yanlış bir şey yapmıyor iyi ki" falan diye düşündüklerinden mi? Kadın olarak ben ayrıca, tercihlerimin

sorgulandığı ya da sorgulanmasına izin verdiğim ya da sorgulanmasına yol açacak gibi hatalı tercihler yaparak sorgulanmasına, zorunda yani sorgulanmasını doğru olarak düşünülen bir noktada olmadım, değilim de yani. Ne sorgulamak zorunda hissediyorlar ne sorgulayabileceklerini düşünüyorlar ne de sorgulamaları gerektiğini düşünüyorlardır tercihlerimi, çevremdekiler herhalde.

Böyle takılıyorum ama tabii bu da bir insana bazen şey yapıyor, böyle bir uzay boşluğunda, böyle bir şey hali. Hani diyorum ya bu 15 yaşında Fen Lisesi sınavına girmeyen kadın hala aynı kadın yani. İşte yani tamam, hatam benim hatam oluyor. Hata mı bilmiyorum dediğim gibi ama hani şu yüzden iyi, benim "ben çocuğumu sokarım" dediğim şeyden bahsediyorum hani. Ama bir şekilde de işte ya da hani tiyatro yaparken babamın kızdığını biliyorum, çok geç geliyorum eve mesela bunu hatırlıyorum. Ben kadını, babam rahat bir adam, güya, rahat demeyeyim de eğitilmiş bir adam ama artık 11'lerde falan geliyorum tiyatrodan. Babamın kızdığını, annemin de idare ettiğini hatırlıyorum. İşte "kızım geç kalma" "bak, babana duşa girdi" dedim, falan diyor mesela ben geliyorum eve, hani babam öyle hep idare edilerek de geçti bir noktada işte. "****"e gidiyorum diye apartmanda, aşağı iniyorum ama Bahçeli'ye bira içmeye gidiyorum. Babam da biliyor da görmezden mi geliyor, yüz göz mü olmuyor falan. Bir yandan öyle bir idare edilen bir baba figürü vardı her zaman kadın olarak. Ama şunu da düşünüyorum, bunda annemin de etkisi var, aman uğraşmayayım diye söylemediğinden, ağabeyim sebebiyle falan da. Halbuki ben bir noktadan sonra, ben hala iddia ediyorum, babamla bazı şeyleri saklamayabilirdik yani. Ayrıca saklanmaya başlıyor ya, fazlası da saklanmaya başlıyor. Onu söylemeyince onu da söylemiyorsun falan. Bir noktadan sonra da hiç alıştırmamış oluyorsun gibi bir şey oluyor. O noktada babam saklanma, yani bir şeylerin pek söylenmediği, babamın da pek sormadığı, dışarı çıkmalarımız, içmelerimiz falan vardı daha gençlik zamanlarında. Öyle bir baba, erkek, işte annemin idare eden kadın figürü, bizim ailede de oldu. Tabii bunda dediğim gibi en etkili şey, bana babamla, benim konuşabileceğimi düşünüyordum ben biraz büyüyünce. Ama tabii ağabeyimle ilişkileri, o şiddet sarmalı falan pek yüz göz olunmayan halleri mi getirdi, bilmiyorum. Ama ben şeyken, mesela 20 yaşındayım, babamı kaybetmemişim, çocukluk arkadaşım vardı benim, böyle bir yakınlaştığımızı falan babam hissetti mi, ne oldu bilmiyorum ki, vaktiyle ama yani bir, 15 yaşındayken olan bir şeyden bahsediyorum. Kaptandı, bu arkadaş, hala da kaptan yani, ben Ankara'ya babamı görmeye gittiğimde, artık İstanbul'dayım işte bir ay annem gidiyor, bir ay ben gidiyorum falan gibi, Ankara'ya babamı görmeye gittiğimde, "hayırdır, işte, kaptan Ankara'ya mı geldi?" falan diyordu bana. Hiç alakamız yok halbuki, arkadaşım, hani sevdiğimiz bir arkadaş, tanıyor ediyor babam da aynı sitede oturuyoruz, çıkıyor, görüyor, selamlaşıyorlar falan. Ama sonradan anladım onu da babama da söylemiştim bunu. O bir erkek figürü, benim arkadaşım olan bir erkek figürü, kaptanı

sormuyor da aslında yani yüz göz olmamak için, yani arkadaşım üzerinden, hiç olmayacak bir ihtimal üzerinden soruyor. Yani onun benim dostum olduğunu biliyor ve çocukluktan beri ama aslında dolaylı olarak şeyi soruyor. "Naber? Sende de artık genç kız oldun, aşk meşk hani" öyle bir konuyu geçirmeye, şakasını yapmaya çalışıyor konunun. Sonradan anlıyorum, hani bir anlamda da öyle de ya da şeyi anlattığını biliyorum bana. Genç kadın arkadaşlarının, bir gün babamı mesela aradığını, çok uyuşturucu kullandığı için, "yardım et ya arkadaşlarla biz uyuşturucu" yani babam işte 48 yaşındaysa, 35 yaşında bir kadın arkadaşı. Hani "gelsene beni alsana" yani "çevremdeki insanların hepsi de uyuşturuculu ve ben hareket edemiyorum" falan dediğini, bunu anlattığını, aslında uyuşturucu şöyledir böyledir falan diye konuştuğunu, hani bir şeyleri aslında demek ki konuşabilecek yaşlara gelmişiz. Ama çok başıydı tabii yani daha yeni 19, 20'yim, bunları konuştuğumuzda. Dolayısıyla hani, ileride nasıl olurdu? Mesela, bir erkek ile aynı eve çıktığımda, buna laf edeceğini sanmıyorum açıkçası. "****" tanırdı zaten bunca zamandır tiyatro ortamında bildirdik falan. Ama insan kestiremiyor tabii yani hani nasıl olurdu, ne olurdu? Baba da baba da ağabey de başında şekilde devam etsen, sen ne kadar avukat da olsan falan tamam mutlaka yine standart kadar olmazdı çünkü hem onların entelektüelliği hem benim işte avukat olmuşum falan filan, mutlaka böyle standart çok şey olmazdı ama bir söylenme, bir tartışma, bir, bir daha zorlu bir şey olur muydu? Mesela annemin o"****"e dair yaptığı kaptislerde, babam belki tepki şeklinde işte annem, "vay efendim sen de bir şey de söylemiyorsun da ne yaptığınız belli değil de kaç senedir ne olacak, bu da?" falan. "Kazakistan'a mı gitti? Ne alakası var şimdi" böyle bir anlamadığı şeyi söylenme hali. Babam da belki tepki olurdu yani, "bu ne şimdi?" falan diye. Kim bilir, hiç bilmiyorum. Ama hani böyle küçük olağan karşılanabilecek şeyler dışında kadın...Ama şunu hatırlıyorum mesela çocukken halhal takmama çok kızmıştı babam. Sizler de var mı bilmiyorum böyle bir halhal takıntısı. Kızmıştı yani. Böyle çok değişik bir şekilde de yine yalan olmasın, takmamı istememişti, yok işte daha çok gençmişim, yok halhalın hareketi kadınların göğüs hareketleri ile birlikte bir şeymiş de bir çağırımış da... Ya şimdi düşünüyorum, ne kadar geri kafalı bir kafa bu, yani pek de babama yakıştıramadığım şu an bulunduğum yerden. Öyle bir fobisi vardı mesela, halhal fobisi çıkmıştı ortaya. Ben genç kızken halhal taktığımda. Yani çıkıyor yani, bir yerlerden bir şeyler, demek ki yani. Sonuçta Türkiye'de yetişmiş erkek diyorsun ama şu an komik geliyor herhalde aşardı o da bunları. Şüphesiz aşardı yani dediğim gibi 20 yaşındayken de işte hani kadın arkadaşlarından bahsetmişti falan filan. Ama böyle bir daha çocukken, 12 miydim o halhalı taktığımda yani böyle bir halhal takmamı istememişti onu hatırlıyorum. Ben de takmıştım ama annem de "tak kızım çaktırmadan" demişti yani, öyle bir taktım, biraz taktım sonra "aman" dedim, "ne uğraşacağım" takmadım falan. Ama bir halhal hikayesi var mesela, değişik, herkesin bir yerden çıkarıyor demek ki bu sembol olarak. Hani kadın olmaya geçtiğim zamanlar herhalde ki, ağırına mı gitti, korktu mu? Yaşımı falan da hatırlamıyorum çok bulanık bende yani.

Ya zaten buralarda çok rahat bir kadın olarak, yurtdışında kadın olarak oldukça rahat oldum hep. Ve işin ilginç yurtdışında kadın olarak bu kadar rahat olduğum da fark edildiği için, dikkat de çeken bir kadın oldum. Rahattım çünkü, zaten rahat bir insanım, sosyal bir insanım, işte gece bilmem nerede çıkmaktan Türkiye'de korkmuyorum, işte, yurt dışında mı korkacağım? Gibi de bir insanım. O yüzden çok güzel, böyle arkadaşlarım, rahat ortamlara girdim çıktım, insanlarla tanıştım, güzel oldu, bana çok insan tanımak, şehir tanımak açısından çok iyi gelen şeylerdi, tecrübelerdi. Üç şehre gittim, hepsi, yani, çoğunluğu Fransız olmak üzere, yani tatil yaptıklarımı geçiyorum. Lille'e gittim, Erasmus'a, Montpellier'e gittim mastıra, daha sonra Grenoble'a gittim. Lille'e altı ay gittim, Montpellier'e işte dokuz ay, on ay gittim, Grenoble'a gittim yine beş ay. En son da İsviçre'ye gittim bir beş ay. Yani hepsini de yani hiçbirinde kadın olarak, şeyleri görüyorsun ama yani tabii bilmediğin yerlerde her zaman şeyi daha fazla hissediyorsun, **mesela İstanbul'da ben hangi sokaktan geçmeliyim, hangi sokaktan geçmemeliyim, hangi semt daha güvenilirdir, hangi semt daha az güvenilirdir kodluyorsun, kodlayarak öğreniyorsun.** Ankara'da mesela öyle bir kodum yoktu, bu bence önemli bir ayrımdır çünkü ben hem 18 yaşında Ankara'dan ayrılmıştım, 18 yaşına İstanbul'da girdim, 18 yaşına daha gelmemiştim. Dolayısıyla öyle çok şey bilmem, Ankara hayatını. Hem zaten bizim site dediğim gibi yürüme mesafesi, insanların "hafta sonu Bahçeli'ye gidelim mi?" dediği yer, bizim yürüyerek gittiğimiz, çekirdek aldığımız bir yerdi. Gitmişizdir orada, işte 17 yaşımızda bira içmişizdir hani öyle şeyler yapmışızdır ama onun dışında Ankara'da böyle daha hareketli olan yerlere gideyim diye bir hevesim de olmadığı gibi hem yaşımız sebebiyle hem sitede zaten her şeyi yaşıyorduk, oturuyorduk, güvenli, hem de işte bu "****"nın kardeşi figürü hali. İster istemez ağabeyim çok güçlü ve ben nereye gitsem haberi gidecek ona, ister istemez beni kısıtlıyordu bir ihtimalle. Kalkıp gidip ben ağabeyimin de takıldığı yerlere giremezdim, ağabeyimin takıldığı barlara, ağabeyinin takıldığı işte, semtlere gidemezdim, yani gidemezdim derken, yani gitsem hem haberi olurdu hem "ne işin var lan senin burada?" Derdi. Hem ben de zaten, oo "****"nın kardeşi geldi muamelesi olurdu, yani öyle bir, gidemezdim, gitmezdim yani istemezdim. Ankara'da dolayısıyla öyle bir halim de yoktu, yaşım da sebebiyle. Dolayısıyla Ankara'nın o işte şu sokağı, bu sokağını bilemeyebilirim ama İstanbul'da biliyoruz yani, yan sokak daha karanlıktır şu, bu. Tabii gittiğimiz şehirler de ne kadar Fransa'da olsa, hani Lille daha kuzey şehriydi ama işte 'Ch'ti' dedikleri, çok içen, çok hareketli bir insanların olduğu bir yer. Görece güvenliydi, Montpellier de öyle, çok steril bir şey, yani Lille de öğrenci şehriydi Montpellier de öyle. Steril şehirlerdi bunlar daha çok, öğrencilerin olduğu, Eskişehir gibi bir Paris'te yaşamadım ben mesela, maddi sebeplerle tercih ettim bunu da yani hem çok pahalı olacak hem kafa dinlemek isteyen, yani daha az yorulmak istiyorum falan diye. Bir Paris'te, bir Londra'da gitseniz başka bir şey yaşarsınız sonuçta ama ben

daha böyle Eskişehir gibi öğrenci şehri olan, sokağı, merkezi belli olan yerlere gittiğim için, Grenoble da öyle. Genelde çok steril şehirlere gittim mesela ama şunu söyleyebilirim, Montpellier Marsilya'ya bir saatti. Çok sevdiğim şeylerden biridir Marsilya'nın o karmaşası, çok kültürlülüğü, bazı sokaklarının çok tehlikeli oluşu ama o tehlikenin bana tehlike olmayışı. Yani öyle hissetmedim, ben zenci amcalar içiyor diye kendimi tehlikede hissetmiyordum çünkü ben de kendimi onlardan biri hissettiğim için. Bunu da hissettiriyordum, gidiyordum, sigara istiyordum onlardan falan bir şekilde korkmuyordum. Ama tabii Marsilya'nın yine merkezindeyiz ama Marsilya'nın o arka sokakları, ya daha dışarılarında neler dönüyor, İstanbul gibi bir yer. Ama işte çok sevdiğim bir şehir Marsilya o açıdan, bu çeşitliliği ile ve çok kültürlülüğü ile. Ama mesela orada yaşamak başka bir şey olsa gerek, güven hissetmek sokaklarında, açısından.

Ben hiç öyle bir yerde yaşamadığım için, öyle büyük bir şehirde, öyle kozmopolit bir yerde. Tek, genelde tek merkezli, işte ve merkezinden şeyleri çıkan, sokakları çıkan şehirlerde, göreceli küçük şehirlerde yaşadığım için, öyle bir kadın olarak ayrıca güvencesinde ya da ayrıca kötü hissettiğimi yine hatırlamıyorum Avrupa şehirlerinde de. Ama yani, İstanbul'daki bu küçük çevremizden daha güvenli olduğunu hissettiğimi de hatırlamıyorum. Yani hani insanlar şey der ya hani, "Avrupa'ya gidince rahat ediyorsun" falan, yani zaten aslında bizim dediğim gibi işte Galatasaray, Kadıköy. Zaten yine ne yazık ki diyeceğim, güvenceli bir şey, fanusumuz var, yani herkes için de olması iyi olacak bir şey. Hani ayrıca daha güvenli mi hissettim? Hayır, ben yine her zaman temkinliydim, işte hangi sokaktan gideceğime bakıyordum şüphesiz, saat kaçta gideceğime falan, her zaman bir bakıyorsun. Ama şu ilginçtir tabii Avrupa'da bir süre kaldıktan sonra, o valiz geldiğinde, "bunu İstanbul'da giyiyor muyduk ya?" Diye düşündüğüm şortum var mesela. Yani bu tabii senelerle alakalı, yani on sene önceki bir şortumu bulduğumda "ya on sene önce ben bunu İstanbul'da giyiyormuşum" dediğim, gitgide bizim algımız da şey açısından, yani gitgide demeyeyim de ya gitgide yani hem seneler içinde hem de işte yaşam, göz, gözlerimiz yani gördüğümüz şey kapalılığa alışıyoruz, başörtüsü anlamda söylemiyorum ama eskiden daha açık giyiyorduk bence. Bakıyorum fotoğraflara, insanlara, he anneler falan da öyle, yani insanlar da yani annem bir bluzu giyerken, "ay yakası çok açık mı acaba?" diye, ne bileyim eskiden, ya şimdi de düşünüyor mu bilmiyorum ama şimdi hepimiz daha orası çok mu açık acaba, burası çok mu açık acaba diye daha çok düşünüyoruz gibi duruyor. Onu işte, yani İstanbul, halihazırda İstanbul'da normal bulduğumuz şeyi, zaten değişirken, Avrupa'ya gidip bir, bir sene yaşayınca yine ister istemez normalini bir karıştırıyorsun. Döndüğünde, biz şimdi burada bunu giyiyor muyduk? Ya da işte bunu yapıyor muyduk? falan gibi sorgulamalar oluyor tabii, ister istemez. Yani kodlarımız var sanırım, hani ben ne kadar, orada da rahattım, burada da rahattım diyorum ama hep bir aslında işte, yani kimsenin başını belaya sokmayacak, hani ben rahat yaşıyorum işte, içiyorum, ediyorum, geziyorum,

yatıyorum, kalkıyorum, bunu yapıyorum, bunu yapıyorum diyorum ama bir yanıyla da o rasyonel zekâ, abartmayan, o sınırdaki, sınırı aşmayan, şey hep duruyor yani, büyük ihtimalle ki ben o şortu elime aldığımda "bunu burada giriyor muyduk acaba?" diye düşünüyorum herhalde.